

TOSQUIJA

4

Gener del 2008

**CAN SAGRERA:
INICI DE TEMPORADA**

DOSSIER

El vandalisme urbà
costa més de 12.000 €

ENTREVISTES

Dani Saus
Joaquim Arbòs

FESTA MAJOR:

SANT DALMAI

OPINIÓ

*Josep M. Marquès
vist per*

Joaquim Maria Puigvert

REPORTATGE

El naixement
del riu Onyar

TOSQUIJA

4

Gener del 2008

Informació telefònica útil:

EMERGÈNCIES

Ambulàncies	061
Telèfon Únic d'Emergències	112
Atenció ciutadana	012
Mossos d'Esquadra	088
Bombers	085

AJUNTAMENT

Oficines municipals	972 47 30 26
Biblioteca Can Roscada	972 47 36 73
Vigilants	972 47 37 04
Jutjat de Pau (dilluns)	972 47 39 26
Registre Civil	972 47 30 26

ENSENYAMENT

CEIP Josep Madrenys	972 47 32 86
EEI 'El Patufet'	972 47 31 25
IES de Santa Coloma de Farners	972 84 21 05
La Salle de Santa Coloma de Farners	972 84 02 94
Bell-lloc de Girona	972 23 21 11
Les Alzines de Girona	972 21 21 62

SANITAT

Dispensari mèdic	972 47 41 12
Farmàcia	972 47 30 08
Hospital Dr. Trueta	972 94 02 00
Hospital Santa Caterina	972 18 26 00
CAP de Santa Coloma de Farners	972 84 12 08
CAP Güell de Girona	972 21 07 08

ACTIVITATS EXTRAESCOLARS

Club de Bàsquet Vilobí	629 01 39 47
Futbol base (A.E.Vilobí)	972 47 43 49
Funky	646 40 43 72
Mecanografia-Infomàtica Megacentre	972 30 04 82
Acadèmia d'anglès Big Ben	620 01 01 91
Música	972 46 37 92
Ludoteca Municipal 'El Sol'	648 00 54 59
Espai Jove	972 47 35 40
Arts Plàstiques 'El Taller'	608 24 32 54
Catequesi	972 47 30 42
Escacs	636 79 13 62
Classes de teatre	972 47 41 83

TRANSPORTS

Aeroport	972 18 66 00
Renfe	902 24 02 02
Teisa	972 20 48 68

AVARIES

Gas (Gas Mediterrà)	93 765 74 31
Gas (RARSA)	972 468 166
Enher-Fecsa-Endesa	900 77 00 77
Prodaisa	972 20 20 78
Telefònica	1002

ALTRES

Llar de Jubilats Santa Margarida	972 47 40 46
Rectoria	972 47 30 42
Consell Comarcal de la Selva	972 84 21 61
Veterinaris (Equip Veterinari)	972 47 30 06
Veterinaris (Xavier Gabarró)	679 49 65 43
Renovació DNI a Girona	972 20 50 50

TOSQUIJA

Ajuntament de
Vilobí d'Onyar
Salitja
Sant Dalmai

Revista trimestral de
l'Ajuntament de Vilobí d'Onyar,
Salitja i Sant Dalmai
Travessia Casa de la Vila, 1
17185 Vilobí d'Onyar
Telèfon: 972 47 30 26
Fax: 972 47 40 20
ajuntament@vilobidonyar.cat
www.vilobidonyar.cat

Editor:
Josep-Maria Pascual, ed.
Telèfon: 607 29 12 04
tosquiija@vilobidonyar.cat

Impressió:
Impremta Pagès

Aquesta publicació està impresa
sobre paper ecològic:
Couxé Mate de 150 gr.
Tiratge: 1.200 exemplars

ISSN: 1135-1314
Dipòsit legal: GI 439/87

Amb el suport de:

CONTINGUTS

NOTÍCIES OCTUBRE 7

LA RECUPERACIÓ 12 DEL PATRONATGE DE SANT GALDERIC A VILOBÍ (1988-2007) per Joaquim Vivas Solà

ENTREVISTA 14 Joaquim Arbòs: "Tot era secret"

NOTÍCIES NOVEMBRE 15

ENTREVISTA 17 Dani Saus "Sóc un salitgenc que pretenc fer del còmic el meu ofici"

TRIBUNA 20 Vilobí d'Onyar: el laboratori d'assaig historiogràfic de Josep M. Marquès per Joaquim Maria Puigvert

FESTA MAJOR 22 DE SANT DALMAI

NOTÍCIES DESEMBRE 26

EL NAIXEMENT 28 DEL RIU ONYAR

INICI DE TEMPORADA: 30 CAN SAGRERA

EL CICLE DE NADAL 34

FEM HORT A L'HIVERN 38 L'all

EL COST DEL 40 VANDALISME URBÀ

EL LECTOR ESCRIU

A Sílvia

per Carolina Puig

Volia dedicar aquest escrit a una persona de Guinea que conec des de fa temps. D'això ja fa dies que va passar, però com que fa uns dies cap aquí que s'està parlant tant d'un succés que va passar en un tren de Barcelona, crec que ara és el moment d'escriure una petita i terrible història que va passar fa unes setmanes. Amb això vull dir que no és ni serà el primer, ni l'últim atac que una persona, estrangera o no, pateix.

okokobe (ajuntar-se per agredir-la)

Carrer de Teixidors (Salt). Eren els voltants de quarts de 10 del matí quan ella arribava a casa, després d'una llarga jornada laboral. Va pujar a casa, va tancar la porta i va deixar la bossa al rebedor de l'entrada. De sobte sona el timbre i, a l'obrir la porta, es troba el veí d'abaix amb cara de molt enfadat i cridant: —Per què no ens deixes dormir, ni de dia ni de nit! Sempre estàs fent soroll!

Entre crits, apareix la dona i el fill d'aquest veí tot cridant insults racistes: —Negra, filla de pu(...), marxa al teu país, fas pudor...!

Quan ella volia obrir la boca per defensar-se, els altres ja la tenien agafada, colpejant-la, fent-li puntades de peu, arrancant-li els cabells...

Tot i els crits i els plors que aquest dolor li causava, ningú del bloc va sortir a sócorrer-la; tot al contrari, alguns encara s'ho miraven com un espectacle.

La van deixar allà, tirada i indefensa a terra. Com va poder, es va aixecar i va caminar fins la comissaria més propera a denunciar-ho.

amon alagbara to le sha ishakusba (la gent amb poder pot fer el que vol)

PD: Ella treballa amb mi des de fa molts anys i mai, mai, ha faltat a la feina ni ha causat cap problema de cap tipus. Ella viu sola, sense cap familiar aquí. En aquesta ocasió va faltar a la feina 3 dies i el quart dia, quan la vaig veure, clarament vaig observar en al seu rostre que alguna cosa li havia passat i, a més, si et fixaves en el seu cap, veies les clapes sense el cabell que li havien arrancat.

Aquest escrit li voldria dedicar a ella i a la gent que ha patit algun abús d'aquest tipus, i dir-los que tirin endavant, que ja se sap que en aquest món hi ha molta violència gratuïta i racisme de molts tipus. S'ha de ser fort i mirar de tirar endavant amb la cara ben amunt.

Sílvia, t'envio un petó ben fort i ànims!

FE D'ERRADES

En el número anterior de Tosquiija (pàg. 18) dèiem que la farmàcia Puigvert va ser inaugurada l'any 1910 per Rossend Puigvert Estrach. I no és cert. En Joaquim Puigvert i Pastells ens esmena i ens aclareix que la farmàcia de Vilobí ja existia quan la va comprar Rossend Puigvert l'any 1910. A més, Joaquim Puigvert ens amplia el saber amb aquest document gràfic i el seu comentari:

Per aquest escrit trobat dintre un llibre vell de la farmàcia ens podem assabentar de moltes coses :

1. a Vilobí el 30 d'octubre del 1847, ja hi havia farmàcia
2. l'apotecari es deia Narcís i el tractaven de senyor
3. a can Serra de Vilobí, hi havia un tal Miquel Mas-cort

La mitja unça d'esperit de Saturn era acetat de plom, tal vegada per preparar-se aigua de cop.

El que no hem pogut aclarir és el que eren els 'buit papes de polbros de tosino'.

L'horari dels autobusos

per Carme Goy

Volia fer-vos un suggeriment: que publiquem l'horari d'autobusos de Santa Coloma a Girona. Penso que hi ha gent que encara no li ha arribat l'ampliació d'horaris que es va fer ara fa 1 any.

I un afegitó: si ho feu, feu-ho amb un anunci a tamany gran, amb lletra que puguin llegir totes les persones grans del municipi, ja que aquest col·lectiu és segurament el que més el pot necessitar.

NOTA DE TOSQUIJA:

(vegeu els horaris a la pàgina 43)

CONTACTA'NS tosquiija@vilobidonyar.cat

ATUR REGISTRAT*	agost	setembre	octubre	novembre
HOMES	23	23	16	25
DONES	44	43	36	40
ATUR TOTAL	67	66	52	65
TAXA D'ATUR (homes)	3,31%	3,31%	2,30%	3,60%
TAXA D'ATUR (dones)	10,00%	9,77%	8,18%	9,09%
TAXA D'ATUR TOTAL	5,90%	5,81%	4,58%	5,73%

Document elaborat pel Consell Comarcal de la Selva a partir de dades del Departament de Treball i Indústria i de l'Institut d'Estadística de Catalunya.

* Dades disponibles en el moment de tancar l'edició.

La **ha vingut 8 vegades**

Qui ha nascut?	Quin dia?	A quin poble?	El pare es diu	I la mare es diu
ADRIÀ	2 d'octubre	Vilobí	Albert	Ester
ERIC	4 d'octubre	Vilobí	Francisco	María Esperanza
AXEL DAVID	8 d'octubre	Vilobí	Víctor Manuel	Wendy Carolina
ARSHNOOR	9 d'octubre	Vilobí	Avtar	Onkarjeet
MARIONA	9 d'octubre	Vilobí	Joan	Maria
ARIADNA	18 d'octubre	Vilobí	Antonio	Eva
ITZIAR	20 de desembre	Salitja	Juan	Eva
LAIA	22 de desembre	Salitja	Josep Manel	Maria Elena

Som **2.924**

PADRÓ	31 d'octubre	30 de novembre	31 de desembre
Vilobí (homes)	1.128	1.144	1.143
Vilobí (dones)	984	993	994
Salitja (homes)	161	160	160
Salitja (dones)	136	136	138
Sant Dalmai (homes)	255	253	253
Sant Dalmai (dones)	235	236	236
TOTAL Vilobí d'Onyar	2.889	2.922	2.924

Estació meteorològica

LA PLUJA A SALITJA*	mm**
Octubre	36.4
Novembre	9.8
Desembre	36.6

* Dades facilitades per Agropequària Mas Bes S.L.
<http://www.tinet.org/~joliu/masbes/index.htm>

** La pluja mesurada en mm és equivalent a litres per metre quadrat.

2a. Fira de la Poma i de la Pera

El dissabte 29 de setembre va tenir lloc la 2a Fira de la Poma i de la Pera organitzada per l'Agrobotiga El Forn, de Vilobí d'Onyar i que, després de dos anys, s'està consolidant com una de les més participades que es fan al municipi al llarg de l'any.

Textos: DOLORS GARCÍA I CORNELLÀ | Fotos: AGROBOTIGA EL FORN

Durant tot el dia, a l'esplanada de davant de l'establiment hi va haver diferents parades que van ser molt concorregudes pels veïns de Vilobí i molts altres visitants dels pobles propers. Així, hi havia parades de formatges, embotits, melmelades i caramels, cistells, pa artesà, ceràmica, avallanes de brunyola, coques artesanes, servei de vegudes i també una de comerç just, una de complements tèxtils amb demostració en directe del funcionament d'un teler i la participació d'un grup de nens i nenes amb productes fets per ells. L'Agrobotiga hi tenia parat un lloc només dedicat a la venda de pomes i peres acabades de collir dels fruiters.

Com a complement, i en una exhibició notable d'organització i de ganes d'oferir divertiment i atractiu, hi van haver dos castells inflables per a la mainada, que podien accedir-hi de franc durant tot el dia, així com també hi havia l'oportunitat d'anar a donar un volt pels camins del voltant a dalt d'un carro tirat per cavalls. Al final del dia, el conjunt de Vilobí The Aaron's va oferir un concert en directe als assistents. Tanmateix, durant tota la jornada, hi va haver degustacions de diferents productes, oferts per l'Agrobotiga El Forn.

Molt ben acceptat va ser també el Concurs de Receptes amb Poma i Pera. S'hi van presentar un total de quinze plats diferents i es van donar tres premis: premi a la millor recepta, que va ser per als bunyols de poma presentats per Francesc Colomé i Marta Contreras; premi a la recepta més original, per als canelons de poma i botifarra dolça, cuinats per Dolors Xargay; i el premi a la millor presentació per al mousse de poma i llimona, d'Antònia Bueno. El jurat va estar format per Dolors, Xavi i Marcel, xefs de cuina dels restaurants L'Empalme, Can Xavi i La Crosa. Al final, les persones presents en aquell moment van poder fer un tast de tots els plats presentats.

ESTOCADES

Amb la col·laboració del club esportiu gironí Escola Hongaresa d'Esgrima, una dotzena de joves del nostre municipi van poder practicar l'esport de l'arma i la careta al pavelló de Vilobí. Va ser al novembre i, encara sense data fixada, hi ha prevista una nova tirada per al 2008. Hi tornarà a haver estocades per a tothom.

SETMANA VERDA

Els alumnes del CEIP 'Josep Madrenys' van poder realitzar entre el 9 i el 22 d'octubre una sèrie de tallers relacionats amb el Medi ambient amb motiu de la Setmana Verda. En l'edició d'enguany i organitzada per l'Ajuntament de Vilobí d'Onyar, els tallers per als més petits han estat: *Viatgera la terra* (P-3), *La terra i l'aigua* (P-4) i *Les caixes màgiques* (P-5). Per als més grans, els tallers han estat: *Què és un volcà* (1er.), *Les aventures d'en Salsafí* (2on.), *Paper reciclat* (3er. i 4art.) i *Què li estem fent a la terra?* (5è.). Els alumnes de sisè van tractar els bio-indicadors, amb una sortida a la resclosa d'en Borra i la bassa d'en Turon. A la imatge, alumnes de tercer durant un dels tallers

El Club de Lectura comenta el llibre 'Un home de paraula'

De l'escriptora lleidatana Imma Monsó

El Club de Lectura de la Biblioteca va tenir el goig de comptar el dia 5 amb la presència de l'escriptora Imma Monsó, de la qual se n'havia llegit *Un home de paraula*. És un llibre entranyable i un testimoni directe que ens va parlar de l'amor i de la mort, sense dramatismes i fins i tot amb ironia d'un tema tan dolorós com la pèrdua inesperada d'una persona estimada. A la imatge Imma Monsó i Josep Pujol, conductor habitual de les tertúlies del Club de Lectura.

Jornada inaugural i de portes obertes a l'escola El Patufet

A manera d'inauguració per als pares, l'EEI 'El Patufet' totalment rehabilitat va fer una jornada de portes obertes el dijous 11. A la imatge, algunes de les responsables de l'equip pedagògic: la Jenny (anglès), l'Helena (plàstica), la Brigit (joc heurístic i tallers), la Núria (ordinadors i llenguatge verbal), l'Anna (racons) i la Mercè Rabionet, que fa de directora del centre.

Sant Galderic

Patró dels pagesos catalans

Des de fa vint anys, el dia 12 d'octubre Vilobí d'Onyar, un municipi de tradició agrícola, celebra la Festa de Sant Galderic, en honor del patró dels pagesos catalans. El programa d'aquest any incloïa el XVII Concurs de Dibuix Ràpid Infantil i Juvenil, la VIII Trobada de Puntaires, la Missa Solemne cantada pel Cor Parroquial de Sant Jaume de Salt, el Concert a càrrec de la mateixa coral, la desfilada i Benedicció de tractors i maquinària agrícola, el dinar de Germanor, l'audició de sardanes per la cobla Principal de Banyoles i el ball amb el conjunt Duet Tico-Tico. Els actes van ser molt concorreguts. A les pàgines 12 i 13 podeu llegir un article de Joaquim Vivas, iniciador i promotor de la Festa de Sant Galderic al nostre municipi.

Aldalt, el dinar de germanor. A baix Berta i Maria, puntaires; Joaquim Vivas, Josep Lleal, Nil Matamala (escolanet) i mossèn Esteve Sureda, abans de la benedicció.

XVII CONCURS DE DIBUIX RÀPID

Una de les activitats tradicionals de la festivitat de Sant Galderic a Vilobí és el Concurs de Dibuix Ràpid, que enguany ha arribat a la dissetena edició. L'organització, perfecta, anava a càrrec de Lluís Molins i Sandra Paradedà.

I CATEGORIA (1 a 3 anys)

1er. premi: **Jordi Gispert Feliu**
 2on. premi: **Jordi Triola Mir**
 3er. premi: **Mar Vivas Gironès**

II CATEGORIA (4 a 5 anys)

1er. premi: **Arnau Miquel Cos**
 2on. premi: **Pau Cornellà Noguier**
 3er. premi: **Berta Pasqual Moreno**
 accèssit: **Cristina Lleal Noguier**

III CATEGORIA (6 a 8 anys)

1er. premi: **Janet Pascual-Selis**
 2on. premi: **Maria Triola Mir**
 3er. premi: **Íngrid Roca Pèlach**
 accèssit: **Aina Gispert Feliu**
 accèssit: **Pau Camps Sais**
 accèssit: **Xavier Borrell Aulet**

IV CATEGORIA (9 a 11 anys)

1er. premi: **Afra Pasqual Moreno**
 2on. premi: **Pau Borrell Horta**
 3er. premi: **Manel Casas Pla**
 accèssit: **Andreu Puigvert Domingo**
 accèssit: **Josep Viñolas Puig**
 accèssit: **Genís Portas Masmiquel**

V CATEGORIA (12 a 14 anys)

1er. premi: **Joan Viñolas Puig**
 2on. premi: **Iván Valiente Ucles**
 3er. premi: **Marc Figueras Teixidor**

VI CATEGORIA (15 a 17 anys)

1er. premi: **Sandra Roca Pèlach**
 2on. premi: **Lidia Valiente Ucles**
 3er. premi: **Irene Pujol Rubirola**
 accèssit: **Víctor Valiente Madrid**

I Fira de l'Intercanvi i II Mercat del Joguet

La I Fira Comarcal de l'Intercanvi no va ser exactament el que se'n pot dir un èxit, i en el tros de carrer Josep Madeny s'entre Canigó i Sant Josep pràcticament no hi va haver paradistes. Més animació, en canvi, el va tenir el II Mercat d'Intercanvi i venda de joguines, que es feia a la plaça Nova. Un dels estands amb més concurrència al llarg del matí (diumenge, 14) va ser el del Llibre de la Festa Major, muntat a iniciativa de Josep 'Pitu' Borrell i en el qual s'exposaven fotografies antigues (algunes de fa cinquanta anys o més) de veïns del municipi. (A la fotografia de la dreta, Lourdes Bou i Joaquim Jou, observant algunes d'aquelles imatges històriques)

DESCARREGADA

La 33ena. Descarregada d'antiguitats i brocante es va celebrar el diumenge (14) a Vilobí, en l'horari habitual de 8 del matí a 2 de la tarda. Els antiquaris i brocanters van ocupar la pràctica totalitat de l'interior del pavelló i de l'aparcament amb una àmplia variació d'objectes singulars. L'afluència de forasters i veïns del municipi va ser constant, si bé no tan nombrosa com en anteriors edicions. El preu d'entrada era d'un euro.

El realitzador vilobinenc Lluís Hereu triomfa en el festival Cantabria Visual amb 3 premis

El realitzador Lluís Hereu va arrassar en el I Festival Online de Curtmetratges Cantabria Visual, i és que el jove director es va fer amb tres premis de la categoria de ficció, la màxima d'aquest nou certamen cinematogràfic. Hereu competia entre 74 preseleccionats i quinze finalistes a la categoria de ficció. Aquesta era la primera edició del festival, que funciona a través d'una inscripció i la penjada del curt al portal d'Internet YouTube. Lluís Hereu va guanyar el primer premi, dotat amb 600 euros, amb *Pedaleando*. A més, va aconseguir una menció en el segon premi de la mateixa categoria amb *Croquetas de Ave*. A banda d'aquests guardons, Lázaro Gómez va rebre el premi al millor actor per la seva interpretació a *Pedaleando*, la road movie de Lluís Hereu que retrata el viatge en bicicleta d'un pare i un fill cubans fins a L'Havana i 'tot allò que es van trobant pel camí', explica el realitzador vilobinenc. Amb aquests dos guardons *Pedaleando* suma ja quinze premis i *Croquetas de ave* tretze, guardons que situen Lluís Hereu com un dels realitzadors catalans més prometedors, amb un total de vuitanta premis en el seu palmarès. A l'edició del Festival de Cinema de Girona que es va celebrar a mitjan octubre, el realitzador de Vilobí d'Onyar va rebre el premi al millor director pel seu darrer treball, *Somebody to love*, curtmetratge basat en un relat de Charles Bukowsky que narra la història d'un home que busca una dona que pugui satisfer els seus desitjos sexuals.

(Notícia publicada al *Diari de Girona*)

Mor un operari en caure d'una torre d'alta tensió

Un operari va morir la tarda de dijous (25) després que va caure de la torre d'alta tensió on estava enfilat, a Vilobí d'Onyar. L'home es va precipitar des d'una altura d'uns 25 metres quan, segons sembla, un cable que el vent feia ballar el va fer caure. L'alcalde, Joan Busquets, va explicar al diari *El Punt* que la víctima participava en els treballs de desplaçament d'un seguit de torres de 132.000 volts situades entre Vilobí i Sils, la ubicació de les quals s'ha hagut de canviar perquè estaven massa a prop del traçat del TGV.

Els Mossos d'Esquadra van rebre l'avís de l'accident quan faltaven pocs minuts per un quart de sis de la tarda. El sinistre va passar en una zona propera a la GIV-5343, que és la carretera que enllaça el nucli de Vilobí i l'aeroport. Segons sembla, el treballador estava enfilat a dalt d'una torre d'uns 25 metres d'altura quan, de sobte, un cop de vent va fer ballar un cable i aquest va fer caure l'operari daltabaix, caiguda que li va provocar la mort de manera instantània. Segons sembla, l'home, de nacionalitat peruana i de 42 anys d'edat, treballava per l'empresa Elecnor.

MENJAR LLIBRES I LLEGIR XOCOLATA

La IV edició de la Bibliocursa es va tancar el divendres (26) a Can Roscada amb el lliurament de premis i una convidada general a xocolata desfeta i melindros, després de la sessió mensual del Va de Contes. A saber si per les ganes de menjar llibres o de llegir xocolata, el cas és que tant la Biblioteca com els baixos de Can Roscada van quedar petits per acollir la gran quantitat de nens i nenes i pares i mares que es van aplegar per a l'ocasió. La Pilar bibliotecària va actuar de cap de cerimònies i va repartir premis per a tots els lectors i lectores que havien acabat la Bibliocursa (5 del Cicle Superior, 23 del Cicle Mitjà i 26 del Cicle Infantil). A més, hi va haver un diploma per als guanyadors de la Bibliocursa en cadascuna de les tres categories: Joan Viñolas, Afra i Cristina. La Bibliocursa de Vilobí d'Onyar és una iniciativa consolidada com ho demostra el fet que enguany, entre Sant Joan i final de setembre, hi han participat 63 biblioconscusants que han llegit, en conjunt, 827 llibres.

QUATRE MILIONS EN DEU MESOS

L'aeroport Girona-Costa Brava arriba per primera vegada als quatre milions de passatgers en deu mesos. Aquesta xifra es va superar dimarts (23), en un vol de la companyia Ryanair procedent de Roma que va aterrar a les instal·lacions de Vilobí d'Onyar amb arribada a dos quarts de set de la tarda.

El volum de passatgers a l'aeroport de Girona ha tingut un creixement espectacular en els darrers cinc anys, ja que s'ha situat en un 550% respecte de l'any 2002 –al desembre va començar a operar la companyia Ryanair–, en què es van comptabilitzar 556.579 passatgers. L'any 2003 van ser 1.448.613; el 2004, 2.956.471; el 2005, 3.513.644, i el 2006, 3.614.223.

Durant l'any 2007 l'aeroport ha augmentat el nombre de destinacions amb les quals connecta, i a més hi ha noves companyies que fan vols regulars. Actualment es pot viatjar regularment i durant tot l'any a més de 50 destinacions amb les companyies Ryanair, Transavia.com Spanair i Centralwings. Aquest any Aena iniciarà a Vilobí d'Onyar un «ambiciós procés d'ampliació que permetrà l'adaptació d'aquesta infraestructura al creixement».

(Notícia publicada al diari *El Punt*)

Sabíeu que...

Durant la Festa de la Bibliocursa es van engolir:

10

litres de xocolata desfeta

200

melindros

Text: LES NOSTRES VEUS / Foto: ALBERT SALA

Els vint anys de la coral Les Nostres Veus

El diumenge 28 d'octubre la coral Les Nostres Veus vàrem celebrar els vint anys amb un concert a l'església parroquial de Salitja. Ens va acompanyar el Sextet de Càmera Esplai, de Cassà de la Selva, formació instrumental que ha actuat ja altres vegades al nostre municipi i de la qual forma part el músic Fèlix Horcajo, un músic estretament vinculat a Salitja.

El concert es va dividir en tres parts. A la primera, Les Nostres Veus vàrem interpretar un ampli recull del nostre repertori habitual (cançons populars catalanes, sardanes, havaneres...), a la segona, el Sextet de Càmera Esplai ens va fer gaudir amb diferents temes instrumentals i, a la tercera, les dues formacions ens vàrem ajuntar per interpretar els tres darrers temes del concert. Acabat l'acte musical, l'Ajuntament del nostre municipi ens va oferir un petit berenar als baixos de la Rectoria.

(I PART)

1. Muntanyes de Canigó
2. Gronxa'm estel daurat
3. El cant dels ocells
4. Cant a l'aigua
5. Mare vull ser pescador
6. Vell pescador
7. La gavina
8. El canó de Palamós
9. La bella Lola
10. Boig per tu
11. Marta
12. Les noies de Salitja

(II PART)

1. Moment musical (Shubert)
2. Cèlebre minuet (Bocherini)
3. Serenata (Shubert)
4. Intermezzo simfònic (Mascagni)
5. Cançó de bressol (Brahms)
6. Yesterday (Beatles)
7. Salve María (Popular andalusa)
8. En un mercat persa (Ketelbey)
9. L'ubricona (Marani)
10. Recull de cants catalans (Arranjament de F. Camp)

(III PART)

- El casament del mar i el cel
Va pensero
Blue Moon

I per tancar l'acte:

- El cant de la Senyera

La recuperació del Patronatge de Sant Galderic a Vilobí (1988-2007)

per Joaquim Vivas Solà

FESTA DE SANT GALDRIC
(ANTIGAMENT PATRÓ DELS PAGESOS CATALANS)

Dia: **16 D'OCTUBRE 1988**
Lloc: **Pati de les Escoles**

ACTES:

MATÍ:
11'30 h. Ofici en honor de Sant Galderic.
1 h. Benedicció de maquinària agrícola.
1'30 h. Dinar de germanor.

MENÚ: Arròs
1 Botifarra
1 Llonza
Pa, vi i postres

TARDA:
5 h. Audició de sardanes per la Cobla
Unió d'Anglès.

Organitza la Cooperativa de Vilobí

NOTES: — Preu dels tiquets: 600 pessetes.
— Es podran retirar a la Cooperativa o a l'Ajuntament.
— Hi haurà temps fins el 13 d'octubre.

CAJA DE MADRID
Plaza Vallés, 1 - VILOBÍ D'ONYAR (Girona)

Gràf. GERMAN - Rudolphs 5 - Tel. 47 72 36

Antigament se celebraven moltes festes patronals. Tots els oficis artesanals estaven associats al seu gremi i a una confraria dedicada al seu Sant Patró. En aquell temps —l'Edat Mitjana— els gremis tingueren molta importància i poder social i econòmic. En les ciutats els oficis ocupaven i donaven nom als carrers. Els sindicats d'avui podem dir que són els successors dels antics gremis i els patronatges encara tenen vigència en els nostres dies.

Així els ramaders tenirn per patró Sant Antoni Abat (el del porquet), els ferrers Sant Eloi, les modistes Santa Llúcia, els paletes Sant Antoni de Pàdua, els pagesos a Catalunya Sant Galderic, etcètera.

A Catalunya, a partir del 1714, amb el nefast decret de Nova Planta promulgat pel rei Felip V, les ordenances imposades als catalans foren tan severes que, fins i tot, lograren desplaçar la devoció i el patronatge de Sant Galderic i suplir-ho pel del madrileny San Isidro, aquell de qui es diu que, mentre pregava, els àngels menaven els bous llaurant els seus camps.

En l'època franquista, els diversos oficis agraris foren agrupats en les Hermandades Sindicales de Labradores y Ganaderos que hi havia a tots els municipis rurals; aquestes entitats formaven la Cámara Sindical Agraria Provincial; i, les 50 Cámaras provincials, constituïen la Cámara Sindical Agraria Nacional que, com era 'lògic', tenia la seu a la capital de l'estat i per patró San Isidro que, a més dels agricultors, també ho és de la Villa y Corte de Madrid.

A Vilobí d'Onyar, amb l'arribada de la democràcia i en previsió del que pogués passar amb la continuïtat de la Hermandad Sindical, es constitueix la Cooperativa Agrícola de Vilobí, dirigida per una Junta Rectora, composta pels mateixos membres directius de la Hermandad; i, el petit patrimoni que havia anat acumulant, progressivament també es va desviar cap a la Cooperativa. Així, quan per decret, des de Madrid, es va desmuntar la vasta Organización Sindical a tot l'estat, a

El programa del 1988, any de la primera edició de la Festa de Sant Galderic a Vilobí.

Arxiu de Joaquim Vivas Solà — Castell

la Hermandad de Vilobí, a més de l'arxiu i documents identitaris, només hi havia una taula i algunes cadires.

Se celebrava la festa patronímica en honor de Sant Isidre en un diumenge del mes de maig i continuà celebrant-se, amb l'inconvenient que molts anys es tenia de compartir religiosament amb altres cerimònies, ja que coincidia amb les de l'Ascensió del Senyor, amb la festa del Roser de Vilobí o, bé, s'esqueia en alguna jornada de Primeres Comunions en alguna o altra de les parròquies del municipi.

La celebració de Sant Galderic el 12 d'octubre dóna sentit a un festiu laboral, oficialment imposat però sense tradició en el nostre país

En la dècada dels vuitanta a Vilobí, una colla d'amics, tots ells agricultors, acostumaven a fer trobades i excursions dominicals, comandats per Pere Matamala Crous (a.c.s.), enyorat activista de moltes i nobles causes i, alhora, president de la Hermandad i de la Cooperativa Agrícola. Foren ells que particularment començaren a celebrar-la amb un dinar de germanor per recordar Sant Galderic.

Però l'any 1988, la festa litúrgica que s'escau el 16 d'octubre, era diumenge, i organitzat per la Cooperativa Agrícola, es convidava particularment a tots els agricultors i a la ciutadania en general amb l'edició d'un programa que incloïa la celebració d'un Ofici Solemne en honor de Sant Galderic a la parròquia de Vilobí, seguit d'una Benedicció de tractors i maquinària agrícola i, després, un Dinar de Germanor al pati de les escoles i, encara a mitja tarda, com a cloenda, una audició de sardanes. Així va començar la reintroducció del Patrocini de Sant Galderic a Vilobí d'Onyar, que ha continuat sense interrupció celebrant-se anualment un diumenge de mitjans d'octubre.

El 1990, es va celebrar el diumenge 21 d'octubre. En Pere Matamala, que la va organitzar, no va poder disfrutar-la, ja que ens va deixar poc abans inesperadament, però la festa a Vilobí, amb no més de tres anys, ja estava consolidada.

El 1991 tot agafa un nou rumb, amb una festa que la gent ja esperava. Pel maig, ja no es commemora Sant Isidre. Amb la constitució d'una Comissió Organitzadora, amb representants de la Cooperativa Agrícola, la Cambra Agrària i el Grup Lleter, es determina primerament fixar la data del 12 d'octubre per a celebrar la festivitat de Sant Galderic, en aquest any i en els successius. Així, s'aprofita per donar sentit a una festa laboral oficialment imposada però sense tradició en el nostre país.

Aquell mateix any, arribat el dia de la festa, se celebra un Ofici Solemne a la Parròquia, cantat per la coral Les Nostres Veus. Seguidament, a la plaça Vella, té lloc la Desfilada i Benedicció de tractors, amb 15 participants segons reflecteïssin la premsa gironina de l'endemà. També s'introdueix en el Programa, amb l'objectiu de fer participar els escolars, el primer Concurs Infantil i Juvenil de Pintura Ràpida, amb premis i obsequis a tots els participants. La Comissió també ofereix un aperitiu als tractoristes.

En anys successius es mira de completar una programació encara més atractiva i participativa. Com a mostra, destaca que l'any 1992, per a atraure el jovent s'hi inclogué un Quo Vadis. Va ser molt lluit però poc concorregut i des d'aleshores no s'ha repetit en cap més edició. Aquest mateix any la coral Les Nostres Veus, després de la Benedicció dels tractors, obsequià l'audiència amb una Cantada d'havaneres a Can Sagrera.

El 1995, a més de tots els actes ja acostumats, per primer cop després de les sardanes es clou la festa amb una sessió de ball.

I l'any 2000 s'inclou a la Festa de Sant Galderic, per primera vegada, la Trobada de Puntaires.

Entrevista a Joaquim Arbòs, extreballador de Radio Liberty

Nascut al nucli dels Masos de Pals el 1926, Joaquim Arbòs fa gairebé tres anys que viu al poble de Vilobí amb la seva esposa Teresa Ventura. Aquest baixempordanès assentat ara a la plana de la Selva, d'on només hi troba a faltar el mar —“però tot no es pot tenir”, diu—, ha tingut la delicadesa de rebre'ns a casa seva per explicar-nos una curiositat que en el nostre municipi encara no coneix gairebé ningú. I és que Arbòs va treballar durant catorze anys per al govern dels Estats Units, a les instal·lacions de Radio Liberty, l'antiga emissora que des de la platja de Pals emetia per als països de l'òrbita soviètica durant els anys de la guerra freda. En acabar la conversa, Arbòs mostra unes fotografies que guarda en un sobre a mà i que va fer ell mateix: són del 22 de març del 2006, el dia de la demolició de les antenes.

“Tot era secret”

— En quin any vàreu començar a treballar a Radio Liberty?

— Va ser cap a l'any 1977. I fins que em vaig jubilar, l'any 1991. L'any 1977 ja en feia vint que els americans havien començat a construir l'emissora.

— Així, durant vint anys us miràveu les antenes des de l'exterior de la tanca...

— Abans de treballar a Radio Liberty vaig fer molts altres oficis. A l'arròs, per exemple. Vaig ser guarda-aigües, responsable d'obrir i tancar els canals per als arrossers. També vaig treballar en la construcció del camp de golf i, quan va estar enllestit, segant-ne la gespa. I de guarda-bosc, també hi vaig treballar. A Radio Liberty van ser els meus últims catorze anys de feina, abans de jubilar-me.

— Quin ofici fèieu a Radio Liberty?

— De primer, ajudant de manteniment. Després, ajudant de jardiner. I al cap d'un temps, responsable de manteniment i jardineria. Eren 5 Km de perímetre. I el meu horari era de 6 del matí a 4 de la tarda.

— Quanta gent hi treballava?

— Al principi érem uns dos-cents. Gent de Pals, però també d'altres municipis empordanesos, que arribaven i se'n tornaven de la feina amb autocars a càrrec de l'empresa.

— I de gent de fora del país?

— Hi havia dos americans (un era el 'jefe americà') i un rus, per sempre que calia, tot i que els continguts de la programació no es creaven allà, sinó que venien enllaunats. Des de Pals només es reemetia.

— Hi havia moltes mesures de seguretat?

— El recinte estava totalment tancat, amb filats connectats al Cos de Seguretat. Tothom s'havia d'identificar, també els treballadors que hi portàvem anys. Tot era secret.

— Vàreu viure-hi algun ensurt?

— Una vegada es va rebre una amenaça de bomba i ens van fer desallotjar les instal·lacions, però va resultar una alarma falsa. I alguna altra vegada hi van venir manifestants. Es van plantar a l'entrada perquè no passés ningú, però no sabien que hi havia una sortida d'emergència.

— En guardeu bons records, pel que sembla.

— Com a model d'empresa, Radio Liberty duia avantatge a les empreses d'aquí. Celebràvem les festes americanes i les pròpies. Cada any fèiem un àpat conjunt tota la plantilla i els caps, a compte del govern dels Estats Units. Quan feia deu anys que hi treballava em van obsequiar un rellotge [encara és el que porta posat] i, quan en feia quinze, em van fer una placa que me la va lliurar el 'jefe americà' personalment [està exposada a les lleixes del menjador]. També tinc el record de la tramuntana, anar-se engrescant fins a 140 km/h, i fent malbé les cortines.

— Les cortines?

— Les cortines eren els enteranyinats de fils d'acer que subjectaven les antenes. Després de cada tramuntanada, calia adobar les cortines.

Dolors Garcia i Cornellà, premi Ciutat d'Alzira de narrativa infantil

Lescriptora Dolors Garcia i Cornellà, amb l'obra *Marvin*, l'enllustrador de sabates, ha estat guardonada amb el 12è Premi de Narrativa Infantil Vicent Silvestre, dotat amb 3.500 euros. Aquesta és la segona vegada que Garcia i Cornellà guanya aquest guardó. L'obra narra les peripècies de Marvin, un vailet de set anys que viu a Chichicastenango (Guatemala) i no pot anar a l'escola perquè ha de treballar d'enllustrador per ajudar econòmicament la seva família. Garcia i Cornellà afirma que la seva intenció és «explicar un dia normal de la vida d'aquest nen, de manera que és una història real que es pot veure dia rere dia a qualsevol racó de Guatemala». A través d'aquest relat, l'autora pretén fer veure als infants d'entre vuit i deu anys que no tothom viu de la mateixa manera, que hi ha nens i nenes d'altres països que no tenen tanta sort com ells i per això han de deixar d'anar a l'escola i posar-se a treballar.

(Notícia publicada al diari *El Punt*)

I Torneig de Tardor 3x3 de voleibol mixt a Sant Dalmai

Amb motiu de la Castanyada popular de Sant Dalmai, el 10 de novembre, l'entitat Fòrum de Xais i Xaies dels prats de l'Onyar conjuntament amb Els Llobatons i l'espai jove "El Sindicat" va organitzar el torneig de 3x3 de voleibol mixt al polivalent de Sant Dalmai. L'objectiu del torneig era promoure la pràctica esportiva per a tothom dins el nostre municipi, alhora que recuperar un esport que anys enrere s'havia practicat força en aquesta zona.

Foto: MÀXIM GIMÉNEZ

Màxim Giménez guanya el concurs 'Calendari 2008' amb la fotografia nocturna 'Rotonda d'entrada a Vilobí'

Una trentena d'obres van participar en el concurs fotogràfic 'Calendari 2008' convocat per l'Ajuntament. La primera setmana de novembre es va reunir el jurat presidit per la regidora de Cultura Olga Guillem i es va comunicar personalment als autors guanyadors el resultat del concurs.

L'obra que se'n va endur els 300 euros del primer premi duia per lema 'Rotonda d'entrada a Vilobí' i anava signada per Màxim Giménez. Aquesta fotografia, a més del premi en metàl·lic, també ha servit de portada per a il·lustrar el calendari de l'any 2008 que publica l'Ajuntament i que es reparteix a totes les cases del municipi. Així mateix, 'Rotonda d'entrada a Vilobí' serveix per a il·lustrar la felicitació que l'alcalde i el Consistori envien a tots els veïns coincidint amb l'entrada del nou any. A més de Màxim Giménez, també van ser guanyadors del concurs fotogràfic amb dret a veure reproduïdes les seves obres respectives en les dotze pàgines del calendari de l'any 2008: Esteve Ball-llosera (gener), Fèlix Sánchez (febrer), Gemma Negre (març), Màxim Giménez (abril), Jordi Batlle (maig), Dolors Xargay (juny), Núria Romagós (juliol), Fèlix Sánchez (agost), Fèlix Sánchez (setembre), Núria Romagós (octubre), Màxim Giménez (novembre) i Vicenç Vicente (desembre).

Tant del calendari com de la felicitació se n'ha fet una tirada de 1.300 exemplars a color.

CONTACTA'NS tosquijsa@vilobidonyar.cat

Un caçador de bolets de Vilobí troba pinetells de la mida d'una mà

El veí de Vilobí Isidre Gil va sortir (dimencres, 7) a caçar bolets i va tornar a casa amb el cistell ple de pinetells, alguns dels quals feien la mida aproximada d'una mà i tenien un color ocre ataronjat preciós. No és habitual trobar pinetells tan grossos i 'aquest any menys, que per ara no se'n fan gaire', va explicar Gil (a la imatge de la dreta, amb els bolets estesos al taller de casa seva). Vam amidar un pinetell i feia 20 cm. de diàmetre.

Stròmboli, Islàndia, Vilobí Lluís Cabarrocas interpreta amb imatges el viatge de Jules Verne al centre de la terra

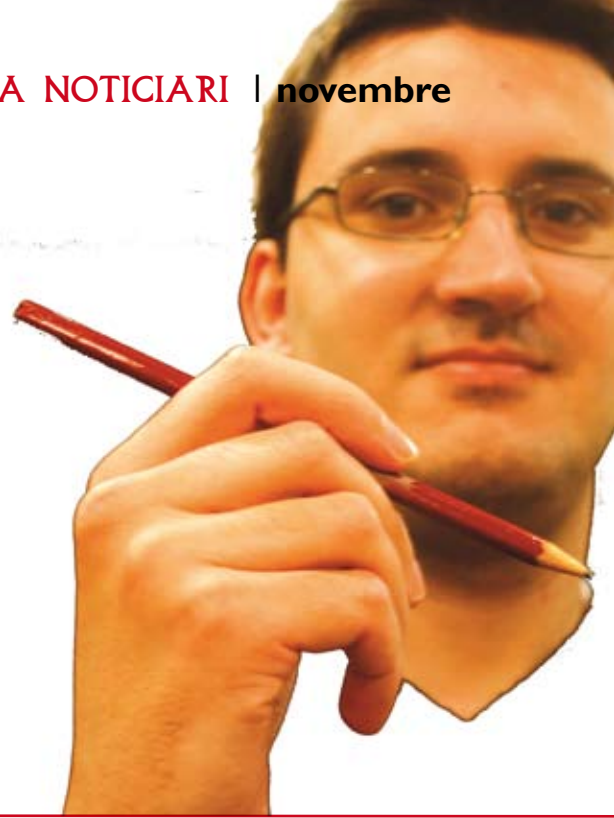
Lluís Cabarrocas va exposar fotografies seves a Can Roscada, en una exposició que es va poder veure entre el 7 i l'11 de novembre. Eren en conjunt 25 imatges seleccionades d'entre les més de 800 que Cabarrocas va fer l'estiu del 2007 a Stròmboli (a finals de juny) i a Islàndia (a finals de juliol). A ningú se li pot escapar que els escenaris coincideixen amb els que va utilitzar el visionari escriptor francès Jules Verne al segle XIX per a situar una de les obres clàssiques del repertori universal, *Viatge al centre de la terra*. Cabarrocas no va penetrar per l'Snaefellsjökull ni es va trobar amb Ingrid Bergman, però el seu viatge físic va ser del tot influenciat per la ficció. 'El llibre que has llegit o la pel·lícula que has vist, influeixen en la interpretació que fas', explica Cabarrocas, que també assegura que la tria de fotos no la va fer en funció de 'les que més m'agraden', sinó de 'les que més tenen a veure amb la idea' Tot i que no es defineix com a fotògraf ni tampoc com a aventurer, l'exposició que va presentar Cabarrocas a Can Roscada era una autèntica recreació artística sobre un tros de món desconegut. Infermer de professió i alpinista de vocació, el gironí Cabarrocas és un home vinculat a Vilobí d'Onyar des que a mitjans de la dècada dels vuitanta i fins a primers dels noranta va exercir professionalment i va residir en el municipi.

Lluís Cabarrocas i dues de les fotografies exposades: (a l'esquerra) l'aigua, en forma de rius, pluja o de geleres, és inherent al paisatge islandès; (a la dreta) Strombolichio és un illot de lava que sembla vigilar el volcà de Stròmboli.

El dia 30 de novembre va tenir lloc a la Biblioteca Can Roscada la presentació del llibre 'REC', de Dani Saus (Salitja, 1985). La presentació (vegeu-ne la fotografia a la part inferior d'aquesta pàgina) va anar a càrrec de Lluís Ball-llosera (dreta) i de l'editor Ramon Guitó i Pons (esquerra). 'REC', una història que fa reflexionar sobre el *bulling* (assetjament) i les seves conseqüències, és el primer llibre d'aquest jove autor i també el primer còmic editat per l'editorial Abadía. Per conèixer millor l'autor i el llibre, hem citat Saus a la biblioteca municipal i li hem fet algunes preguntes. Aquest és el resultat de la conversa.

Entrevista a Dani Saus, autor de 'REC'

“Sóc un salitgenc que pretenc fer del còmic el meu ofici”

- Qui és Dani Saus?
- És un salitgenc que pretén fer del còmic el seu ofici.
- I què és 'REC'?
- És un llibre sobre la violència i la joventut, un tema molt actual que a mi m'interessa i que vull que la gent el vegi.
- La gent es mira més la televisió que els còmics...
- Vull que la gent conegui la realitat sobre com és la joventut actual més conflictiva, sense deixar-se enganyar pel que ens volen vendre la televisió i altres mitjans.
- Com és aquesta realitat que té a veure amb els conflictes juvenils?

— És una realitat amb debilitats personals, amb ambients familiars no idonis i amb tradicions locals que indueixen a la violència, com a principals factors.

- 'REC' és un llibre per a joves?
- És per a joves i adults.
- Quant de temps de feina ha portat fer el llibre?
- El guió em va portar un mes i dibuixar-lo, cinc.
- Està escrit i dibuixat amb ordinador?
- Està tot fet a mà.
- Com és la jornada de treball d'un dibuixant de còmics?
- Ara com ara, normalment només hi treballo de tardes perquè estic més creatiu que de matins. I procuro estar-m'hi una mitjana de tres hores diàries. Clar que d'un sol llibre, i si a més és el primer, no es pot viure. També he d'intentar fer de guionista, perquè vull viure dels guions i dels còmics.
- 'REC' està funcionant?
- Se n'ha fet una tirada de 1.000 exemplars i, a banda de Vilobí, es presentarà a la llibreria Còmics 22 de Girona i també a Barcelona.
- Quin serà el pròxim llibre?
- De projectes en tinc molts. Alguns de nous llibres però també altres sobre guions per a diaris o revistes.
- Quin model professional segueix Dani Saus?
- M'inspiro en Ramon Tosas 'Ivó', que va ser creador de 'Makinavaja' o de 'Las Historias de la Puta Mili' i va treballar, entre d'altres, a 'El Paps', 'El Jueves' o 'El Periódico'.
- Per què ha escollit 'REC' com a títol del llibre?
- 'REC' és de 'recording, que vol dir enregistrar. És una funció tecnològica que també utilitzen els telèfons mòbils i que, en ocasions, té a veure amb la imatge de la violència juvenil.

Record amb motiu del traspàs de mossèn Josep Ma. Marquès

per Lluís Ball-llosera i Pol

Mossèn Josep M. Marquès, l'any 2006, al costat d'una de les calaixeres de fitxes historiogràfiques de l'Arxiu Diocesà de Girona del qual n'era el director. Foto: Arxiu Diari de Vilobí.

El passat 8 de novembre ens va deixar, als 68 anys i després d'una malaltia, mossèn Josep Ma. Marquès i Planagumà, nat a Cruïlles i de ben petit veí de Can Comes de Vilobí; per això molta gent el coneixia com 'el capellà de Can Comes'. Havent-se escaigut alguna vegada de comentar que li deien així, ja li agradava perquè se'l coneixia per l'ofici: capellà, i per la casa: Comes. És que ell en sabia molt dels orígens dels noms i de les cases, s'hi trobava ben identificat.

De la seva vessant com a capellà en podrien parlar a bastament el Seminari de Girona i les parròquies de Fornells, de Sils, de Riudarenes, de l'Esparra, de Vallcanera i de Quart; sé de bona mà que en moltes d'elles el seu record hi és ben present. Tampoc parlarem de les seves virtuts intel·lectuals: humanista, historiador, poliglota (llegia com si res llatí, grec, arameu, català, castellà, italià...); però a banda de tot vull destacar la seva faceta de treballador en temes històrics i d'arxiu. No és pas endebades que des del 1980 dirigia i treballava en l'Arxiu Diocesà de Girona. Aquesta feina ha estat a bastament reconeguda a tots els

nivells, tant per la vessant tècnica i arxivística, com en la vessant dels historiadors.

Aviat està dit que té més de 170 llibres publicats, la majoria sobre temes històrics i documentals; són moltes i moltes hores de feina que posava a l'abast de tothom. Els que ens hem beneficiat del seu mestratge sabem bé que a l'anar a consultar dades a l'arxiu diocesà, a la que et veia cercant llibres o documents de seguida et posava a les mans el tema del teu interès; moltes vegades ho sabia de memòria i, si no, ho trobava al seu ordinador posant la cara de bonhomia d'haver-te pogut ajudar. El trobarem a faltar.

La seva col·laboració amb Vilobí era constant i a tots els nivells, ajudant a mossèn Joan als anys 60 després del Concili Vaticà per aprendre la missa de cara als fidels, en català i amb càntics; fent suplències per l'absència de mossèn Joan i alguna vegada de mossèn Tomàs, interessant-se a l'any 1982 (any de l'onzè centenari) pels actes que es podien fer i per si hagués calgut comptar amb la presència del senyor bisbe, col·laborant amb els seus escrits en els programes de la Festa

Major. D'aquests, en destaquem: a l'any 1975 l'escrit sobre Pere Antoni, a l'any 1976 l'estudi del Capbreu de Vilobí, al 1977 l'escrit sobre quinze vilobinencs que compren la jurisdicció del poble, al 1978 l'escrit sobre l'església (temple) de Vilobí, al 1979 sobre el retaule de Santa Margarida, al 1985 una venda a Vilobí; alguns d'aquests escrits formen bona part del gruix del llibre *Vilobí d'Onyar, art i societat*, publicat fa ben poc.

Vilobí era el seu poble, el trobarà, és trobarà, i el trobarem a faltar; a qui anar a consultar o a confirmar algunes dades i aportacions que havia fet a diversos autors d'escrits de Tosquijs i del programes de la Festa? Per cert i a tall d'anècdota es pot explicar que fa gairebé dos anys els impulsors del *Llibre de la Festa Major* van demanar-li un escrit sobre la Font del Frare, que coneixia bé ja que hi havia fet alguna passejada a l'època de rector de Sils, i no els el va fer: ell ja sabia dels inicis dels símptomes de la malaltia que l'ha portat a la mort. Recordem-lo i honorem-lo dedicant-li una avinguda o plaça de les que preveuen en el nou pla de Vilobí.

1125è aniversari del poble de Vilobí

per Lluís Ball-llosera i Pol

Tant el canonge Dorca com en Botet i Sisó parlen d'un document que fa referència a varis llocs d'aquesta contrada com 'Vilablares', 'Vila Albini', 'Seliga', etcètera, datat a l'any 882; d'aquí que es pot dir que la primera menció de Vilobí porta aquesta data, i aquest any hauria tocat celebrar-ne el 1125è aniversari.

No s'ha fet, tampoc fou gaire esbombat el 1100 aniversari, es va dir més encertadament XIè Centenari: se'n va fer un dibuix que reproduïm, a Fruitex es va pintar un mural, algun escrit al diari, i un text de Mn. Marquès al programa de la Festa Major d'aquell any. Ni la Regidoria de Cultura de l'any 1982 ni la d'ara han estat gaire amatents a aquesta data.

Per tant ens sembla adient tornar a posar l'escrit de Mn. Marquès referent a l'onze centenari de Vilobí per anar fent present l'antiguitat documentada del nostre poble, ara que amb la demolició d'alguns edificis del carrer Onyar hem tingut ocasió de veure la forma arrodonida dels carrers fets a l'entorn de la Vila del Sr. Albinus, que més endavant fou la base de l'actual castell de Vilobí.

NOTA DE L'AUTOR: aquest escrit fou redactat un mes abans del traspàs de Mn. Marquès; que en sigui homenatge a l'historiador del nostre poble.

Què es commemora a Vilobí enguany?

(Article publicat per Josep M. Marquès en el programa de la Festa Major de Vilobí de l'any 1982)

El primer document on s'esmenta l'existència del poble de Vilobí porta la data del 24 de novembre de l'any 882, durant el regnat de l'emperador Carles el Calb. Es tracta d'una disposició del bisbe de Girona, Teotari, refrendada pels levites i preveres de la seva seu episcopal, que ordena que els delmes que els fidels pagaven a les seves parròquies per al sosteniment del culte, fossin transferits en part des d'alguns pobles de la diòcesi a la ciutat per al sosteniment de la clerecia de la Catedral i de Sant Feliu de Girona. Les parròquies esmentades en aquesta ordre són les de Cartellà, Sant Gregori, Aiguaviva, Estanyol, Salitja, Vilobí, Fornells, Cassà, Llambilles, Salt, Montfullà i Vilablareix. Es tracta, doncs, d'un conjunt de poblacions situades a la mateixa àrea geogràfica.

Aquest document no es conserva en forma original. N'existeixen còpies de 1225 i de 1711. El va publicar el canonge Dorca, a la seva *Colecció de notícies para la historia de los santos mártires de Gerona*, Girona 1806, planes 314-317.

¿Què representen per nosaltres les paraules *basilicam de Vilaalbini*, d'aquest document? Tanmateix no es tracta de celebrar l'onze centenari de la fundació del nostre poble. Vilobí és força més antic. Sense embarcar-se en hipòtesis arriscades, pot pensar-se que es trobava ací, cap als segles II o III de la nostra era, una hisenda agrícola o *villa* d'un cert *Albinus* que havia descobert terres conreables no massa lluny de la via romana que conduïa de Girona a Barcelona.

El que celebrem és l'onze centenari de la primera menció documental del nom del nostre poble. Per així dir-ho, des de fa mil cent anys tenim *fe de vida*. El decret del bisbe Teotari suposa que a casa nostra existia una comunitat humana, vertebrada a redós de l'església. Entre aquest grup humà del segle IX i el que als nostres dies viu i treballa a Vilobí d'Onyar hi ha hagut una continuïtat històrica.

CONTACTA'NS tosquiija@vilobidonyar.cat

Vilobí d'Onyar: el laboratori d'assaig historiogràfic de Josep M. Marquès

per Joaquim Maria Puigvert i Solà
vicerector de la UdG

A finals dels anys quaranta del segle passat un infant que no arribava als deu anys feia de pastor de vaques per les ribes del Grevolosa duent al seu sarró un volum de la història universal de Cèsar Cantú, llibre que procedia de la petita biblioteca existent a la rectoria del poble. Aquest nen que ajudava amb treball a la seva família tot llegint i alimentant la seva curiositat i imaginació intel·lectuals era el conegut Mn. Josep M. Marquès i Planagumà que el passat 8 de novembre de 2007 va morir a la ciutat de Girona.

Tot i que havia nascut el 1939 a Cruïlles des de la seva infància va residir a Vilobí, on s'hi havia traslladat la seva família. Fou ordenat sacerdot el 1963 i el 1964 es va llicenciar en Teologia a la Pontifícia Universitat Gregoriana de Roma on tornaria el 1972 per cursar els estudis d'Història Eclesiàstica que finalitzaria el 1978. Si hom repassa la seva extensa producció bibliogràfica, formada per més de 160 treballs, entre articles i llibres, es constata que en els mateixos anys que estudiava els estudis d'història eclesiàstica a Roma va fer importants contribucions a la història de Vilobí, esdevenint, cal recordar-ho, el primer historiador professional que va investigar i escriure sobre la població: el 1975 publicà el treball *Pere Antoni, síndic dels remences*; el 1976, *Vilobí d'Onyar a través del capbreu d'en Ramon Malars (1338)*; el

1977, *Uns homes de Vilobí compren per al rei la jurisdicció del poble (1374)*; i el 1978, *L'Església a Vilobí d'Onyar*. Es tracta d'uns treballs publicats en uns humils programes de festa major que es beneficiaren d'uns moments de clara revifalla de les festes populars i de les seves comissions organitzadores, molt pròpia dels anys de la transició democràtica. Recentment aquests treballs, juntament amb d'altres, han estat reeditats en el llibre *Vilobí d'Onyar, art i societat. Els articles que han fet història* (2006), editat per l'Ajuntament.

Les contribucions de Josep M. Marquès a la història local es caracteritzen pel seu rigor metodològic i documental, a més de dialogar tothora amb la història general; és a dir, amb la literatura produïda per altres historiadors. Una manera de fer història que contrasta amb l'amateurisme en què massa sovint ha caigut la història local, un simple enfilall de 'curiositats' per alimentar nostàlgies malsanes i localismes de campanar en què es dona més importància als simples records personals que no pas a la tasca de recerca seriosa en els arxius, com si la memòria no fos fràgil i mediatitzada per tota mena de percepcions subjectives, quan no d'interessades lectures.

A través d'aquests treballs primerencs ja s'entreveu quina concepció de la història tenia Josep M.

Marquès. Es nota un major interès per la història social i econòmica que no pas la vella història política. Així, per justificar el seu interès per Pere Antoni, el síndic remença vilobinenc del segle XV, que descobrí a través de la lectura de dues influents obres de Jaume Vicens Vives com són *El gran sindicato Remensa (1488-1508)* i la *Historia de los remensas en el siglo XV*, escriurà: "quan la història es feia a base de llistes de reis i narracions de batalles és clar que difícilment un pagès podia aspirar a entrar-hi. Però modernament hom ha comprès que cal historiar la vida concreta de la gent normal. Llavors és natural que interessi saber el tarannà corrent dels pagesos i dels comerciants, dels artesans i dels treballadors". Serà després de la recerca de Josep M. Marquès que el topònim Camp d'en Pere Antoni, a la Sarreda, prendrà el significat que el pas del temps havia fet desaparèixer.

La sensibilitat i enfocament social de la història practicada per Marquès tampoc l'abandonarà quan farà història de l'Església. Així, per exemple, quan escriu sobre la història de la parròquia de Vilobí el 1978 (un treball on la condició de capellà s'aiguabarreja amb l'historiador de manera ben explícita i no pas gens subliminal o dissimulada) no s'interessarà només pel clergat i els rectors, sinó que, coherent amb els principis establerts

en el Concili Vaticà II, maldarà per “entrellucar la comunitat que s’hi aplega, amb la seva vida, les seves dèries i els seus defectes”, tot i reconèixer les limitacions de les fonts documentals: “l’historiador no pot anar gaire més enllà dels documents. Voldríem [deia Marquès] saber quines foren les creences dels nostres avantpassats, i ells ens diuen més sobre els sants que no sobre Déu. Desitjaríem poder escriure les seves pràctiques religioses i ens hem de limitar a constatar de vegades els seus defectes. De l’organització religiosa ja en sabem quelcom més, però també preferiríem estar més informats sobre les confraries a disposar –com disposem– de dades abundants sobre la dotació econòmica dels beneficis”. És en aquest treball on, ben mirat, ja estan compendiades les seves futures aportacions a la història diocesana de Girona: “voldríem [afirmava] oferir un paradigma d’investigació aplicable a d’altres llocs; sobre la base d’un nombre suficient de recerques similars serà

possible escriure la història de la vida cristiana a les nostres terres”. En bona part seria ell mateix, amb la seva extraordinària autoexigència i capacitat de treball, que aniria desplegant aquest veritable programa d’investigació que culminaria amb la seva obra pòstuma, *Una història de la diòcesi de Girona* (2007), que fa pocs dies acaba de presentar-se a la gironina Fontana d’Or. Vilobí ha tingut, així doncs, la sort i el privilegi que el seu primer historiador professional convertís aquesta vila selvatana en el seu petit laboratori territorial on assajar i pre-anunciar tot el seu potencial investigador i creatiu que aniria desplegant de manera sistemàtica a partir de 1980, quan fou nomenat director de l’Arxiu Diocesà de Girona.

Rellegint amb motiu de la seva mort aquests primerencs treballs seus es copsa la seva vitalitat, l’energia i la frescor intel·lectuals que va saber mantenir i actualitzar fins els darrers moments, suplint amb tenacitat, esforç i treball personal els

migrats recursos de què va disposar. Descansi, així doncs, en pau el treballador infatigable de la cultura que ha fet descobrir als ciutadans de Vilobí aspectes importants del passat de la vila en relació a la història de Catalunya i de les terres de Girona.

Els treballs de Josep M. Marquès, és útil recordar-ho, ens han fet conèixer l’antiga sagrera medieval a l’entorn del Temple Parroquial i el Castell, així com el Carrer de la Clau, que amb la seva forma urbanística corbada ressegueix l’antiga muralla. La seva relectura avui hauria de ser tot un revulsiu per a prendre consciència (i actuar en conseqüència: catalogant i rehabilitant) per salvar el poc que queda de l’antic nucli vilatà, abans que s’acabi convertint en un de tants paisatges de les perifèries urbanes, vulgars i sense ànima. O és que no és cert que el coneixement és el millor motor per ajudar a apreciar i valorar el patrimoni històric i cultural?

Mossèn Marquès a l’Arxiu Diocesà, a primers dels anys 2000. Foto: JOAQUIM PUIGVERT I PASTELLS

XXIII GRAN CAMPIONAT DE BOTIFARRA

194 parelles van participar (dissabte, 1 de desembre) en la XXIIIena. edició del Gran Campionat de Botifarra de Sant Dalmai. A les 4 de la tarda es donava el tret de sortida i van ser més de sis hores de campionat, ja que la final es va decidir quan passaven uns minuts de les 10 del vespre. Al final, els guanyadors van ser Jordi Artau i David Sala. Pel que fa a la parella local, els guanyadors van ser Rodolfo Pujol i Joaquim Ribas.

Aspecte del pavelló de Sant Dalmai durant la celebració del XXIII Gran Campionat de Botifarra. A la dreta, Rodolfo Pujol i Joaquim Ribas, guanyadors del premi a la millor parella local.

Nit jove a Sant Dalmai Unes 400 persones van seguir (dimecres, 5 de desembre) el segon dels actes de la Festa Major de Sant Dalmai d'enguany, la nit jove. Els primers d'actuar van ser la Salseta del Poble Sec, que aquest any compleixen el seu 30è aniversari. I tot seguit DJ Fanson, que va fer durar la música fins a un quart de set del matí.

Dijous (6 de desembre) al matí I un cop netejat el pavelló, és l'hora de la mainada. En la primera actuació infantil, han estat País de Xauxa els que ens han alegrat el matí amb els seus balls i les seves cançons. I aquesta tarda, sardanes a la plaça de la Crosa i, a les sis, Orquestra Maravella al pavelló.

Unes 800 persones Van assistir (dijous, 6 de desembre) al concert-ball que ens van oferir els músics de l'Orquestra Internacional Maravella.

Sardanes La tarda del dia 8 significa a Sant Dalmai sardanes i un concert-ball. Aquest any, la cobla que ha tocat les sis sardanes ha estat La Bisbal Jove, mentre que Nueva Etapa ha fet escoltar i ballar els gairebé 800 assistents al concert-ball.

Local Polivalent de Sant Dalmai
Diumenge, 9 de desembre, a les 18 h
QUI PORTA LA TRUJA A MENAR
Cia. Nando Massaneda

CRÍTICA DE TEATRE

per Lluís Serra

Brimdem companys! Brindem per la Festa Major de Sant Dalmai, brindem per la iniciativa de la Comissió de la Festa, perquè això d'acostar el teatre al poble és una molt bona idea i brindem perquè l'any que ve poguem gaudir d'una obra de teatre millor.

Quan parlem de *Qui porta la truja a menar* estem parlant d'una espècie de vodevil amb nobles intencions de fer riure a la parròquia però que certament li costa molt d'aconseguir; obra d'humor grotesc, que en certs moments arriba a la xabacaneria i no pel nivell d'insults i paraulotes que es percep a l'obra, que són molts i poc variats, sinó per la poca trama que ens ofereixen.

L'obra ens presenta tres personatges, en Siset, el masover del mas, protagonitzat per Nando Massaneda (autor de la criatura teatral) que pretén ser el típic home de pagès català, brut, rondinaire i incult, en aquest cas, però, més pròxim a un personatge de LosMorancos que res més; la Pietat, la vil i despiadada propietària del mateix; i el carter, un trist personatge del qual la meua escassa i selectiva memòria no n'ha aconseguit recordar el nom.

Tot comença amb la possibilitat que veuen els tres personatges de guanyar diners, molts diners, i de manera fàcil, tan fàcil per a en Siset com haver de menar la truja, vaja, deixar-la embarassada; en canvi, per part

de la Pietat, només ha d'acceptar la venda del mas, condicionat, això sí, a què allí no s'exerceixi la reproducció del bestiar porcí (...tot molt català...).

I aquí rau l'inici de la trama, on desenvolupa els interessos de cada un per a intentar ser el destinatari de tant quantiosa xifra. Embolics de faldilles, embolics amb la truja i embolics amb la venda del mas; tot amanit amb un humor excessivament fàcil, basat en els crits (es pot fer teatre pròxim de moltes altres maneres), portant l'espectador a un estat d'ansietat tot cercant un punt d'enginy que no arriba mai.

Un espectacle així provoca que el públic s'alieni de l'obra, i comenci a pensar en què demà al matí ha de tornar a treballar, essent doncs totalment comprensible l'actitud de la gent que a mitja obra va agafar les seves coses i va marxar.

Qui porta la truja a menar pretén transmetre el missatge que per diners la gent perd el cap i fa el que sigui; i té raó, perquè hi ha gent que per diners fins i tot

és capaç de fer aquesta obra...

Amb tot, un cop paït 'l'espectacle', m'envaeix una sensació d'immens orgull per poder anar a Sant Dalmai i veure com el teatre pot arribar a moure tot un poble, així que...: brindem per la Festa Major!

Sopar de gala. Avançada ja la programació de la festa, el divendres (7 de desembre) era l'hora del Sopar de Gala de la Festa Major. Uns 380 veïns van assistir-hi, omplint així el pavelló amb totes les taules que des de ben d'hora a la tarda ja estaven parades. A més, es va sortejar una magnífica panera i al final es va poder ballar amb el conjunt Blue Moon.

Oh...! Carai, quins gegants!

El Fòrum de Xais i Xaies dels prats de l'Onyar va organitzar (dissabte, 8 de desembre) una passejada dels gegants i els nins des de l'església parroquial fins al pavelló de Sant Dalmai.

2.319,90 euros Aquesta és la quantitat recollida dissabte (15 de desembre) a Vilobí d'Onyar i destinada a la Marató de TV3 celebrada el dia següent, diumenge. La pluja va deslluir les activitats programades a primera hora de la tarda (foto de l'esquerra) a Salitja; en canvi, la sala de teatre Can Sagrera es va omplir a vessar (foto de la dreta) amb motiu del festival benèfic. L'Ajuntament de Vilobí d'Onyar agraeix la participació a totes les entitats que van fer possible les activitats, així com al públic assistent.

300 euros Aquest és l'import del xec que la regidora de Cultura Olga Guillem va lliurar a Màxim Giménez, guanyador del concurs fotogràfic 'Calendari 2008', convocat per l'Ajuntament de Vilobí d'Onyar. (A la foto de l'esquerra, vegeu el moment del lliurament del premi). A la cerimònia, que es va celebrar el dissabte 22, també hi eren la resta de guardonats en el concurs, tret d'Esteve Ball-llosera, que no hi va poder assistir. (A la dreta, vegeu la foto de família amb els guardonats i l'escut local al fons: Fèlix Sánchez, Núria Romagós, Gemma Negre, Màxim Giménez, Vicenç Vicente, Dolors Xargay i Jordi Batlle).

Pare Nadal Les tradicions del cicle nadalenc en els tres pobles del nostre municipi giren a l'entorn dels tions, dels pessebres vivents, dels patges i dels Reis, però això no treu que per alguns balcons es vegi com hi va escalant un personatge rodanxó, vestit de vermell i amb una barba blanca. És el Pare Nadal o Father Christmas. Desenes de nens i nens van acostarse el dissabte 22, malgrat la pluja, a les dependències de l'acadèmia d'anglès Big Ben per veure en persona al Father Christmas, per recollir un petit obsequi i per picar una mica d'un esplèndid pisolabis. A la foto, el moment just en què la Jenny i la Eve es van asseure a la falda mateixa del Pare Nadal.

Els alumnes de l'escola de teatre s'estrenen dalt de l'escenari amb la interpretació de l'obra 'El buscador'

per Maria León

Des del curs passat a Vilobí d'Onyar s'imparteixen classes de teatre per als nens i nenes del municipi, als baixos de Can Roscada per als alumnes de primària i al gimnàs

de l'escola Josep Madrenys per als alumnes d'educació infantil, amb el suport de l'Ajuntament. El dissabte dia 15 es van estrenar davant del públic de Can Sagrera.

Conjuntament amb la inauguració del nou teatre de Can Sagrera, l'escola de teatre pretén potenciar l'art escènic al nostre poble, començant a generar interès pel teatre i l'hàbit d'assistir a les representacions que es fan a Can Sagrera des de ben petits.

La interpretació té un gran valor pedagògic per als nens i nenes; en els països escandinaus, per exemple, el teatre es tracta com a una assignatura optativa dins de la mateixa escola. És així perquè potencia la imaginació de la mainada, els ajuda a perdre la vergonya davant d'altres persones, els enriqueix l'expressió oral i gestual i, el que és més important, els ajuda a conèixer-se a si mateixos i a afirmar l'autoestima. La prova està en què segurament haureu sentit a algun actor famós confessar la seva timidesa, la seva fragilitat o vergonya. Això és així perquè moltes persones adultes recorren al teatre per intentar pal·liar algunes mancances conductuals que els preocupen; com una extrema tímidesa, la impossibilitat de parlar en públic o de dir 'no' davant moltes situacions quotidianes.

El dissabte 15 de desembre ens vam estrenar amb l'obra *El buscador*, un conte de l'escriptor argentí Jorge Bucay, amb adaptació pròpia i una escenografia minimalista per a no distreure l'essencial de l'obra, els actors capaços de transmetre emocions, sense necessitat de res més que un escenari, el públic, els llums i ... silenci, que l'obra és a punt de començar.

Quina 07-08 Una altra de les activitats tradicionals del desembre a Vilobí d'Onyar és la quina. En l'edició d'enguany, de quines se n'han fet dues, organitzades (com en les últimes tres edicions) per l'ADOC, l'entitat vinculada a l'Espai Jove que realitza accions solidàries. La primera quina es va fer al pavelló polivalent de Sant Dalmai el dia 22 i, la segona, als menjadors de l'escola Josep Madrenys, el dia 26. Segons van explicar els organitzadors, els diners recollits serviran per a ajudar a finançar aquest estiu un projecte de cooperació amb la República Dominicana. Les sigles ADOC responen al nom Accions Diverses amb Objectius Comunitaris.

El naixement del riu Onyar

Una expedició de vilobinencs va acompanyar la geògrafa Marta Contreras fins al poble veí d'Estanyol per a redescobrir el lloc exacte on neix el riu Onyar. Del viatge n'ha sortit aquest treball.

per Marta Contreras

El coneixement del territori sempre va acompanyat de la saviesa popular, que sempre ens recorda i ens fa memòria de les transformacions que ha patit el paisatge amb el pas del temps. Aquesta saviesa i coneixement moltes vegades es pot sobreposar a l'opinió de qualsevol tècnic especialista, ja que moltes vegades la gent que ha viscut tota la vida en una zona és merescudament més coneixedora del que hi ha i del que hi ha hagut.

Saber on neix el riu Onyar ha estat un motiu per recórrer a la gent del nostre poble, perquè ens expliqués on és realment el seu naixement. Ens han dit que neix sota l'antiga casa de cal Rei (o can Rigau), que actualment ja no hi és, i que precisament aquest indret actua de carena i partió d'aigües entre la conca del Ter i la del Riu Onyar.

Establir el naixement d'un riu a vegades no és fàcil. Si neix d'una font pots marcar en un punt exacte el lloc on comença a sortir l'aigua, però l'Onyar no neix d'una font sinó d'un punt on el nivell freàtic de l'aigua puja tant que fa sortir l'aigua de terra. Malauradament, degut als últims anys de poques pluges no es pot apreciar aquest naixement i els recs que alimenten l'Onyar van secs i estan plens de brossa. Aquests recs agafen el pendent del Puig Gros i avancen en direcció oest fins arribar a can Xerraboia, on s'ajunta amb el torrent del Mas Llunés. Tot seguit fa un gir en direcció sud deixant cal Dretxo a la seva dreta i atrapa el torrent de Sant Martí. A partir d'aquí agafa la direcció sud-oest passant per sota Sant Romà i rep la riera de Brunyola. Segueix fins arribar a la resclosa d'en Borra, on travessa una mena de congost i segueix el seu recorregut ja amb tota la seva categoria de riu.

Així definiríem el curs de la part alta del riu Onyar, ja que llavors ja sabem que travessa el nostre poble i cedint-li el nom el converteix en Vilobí d'Onyar.

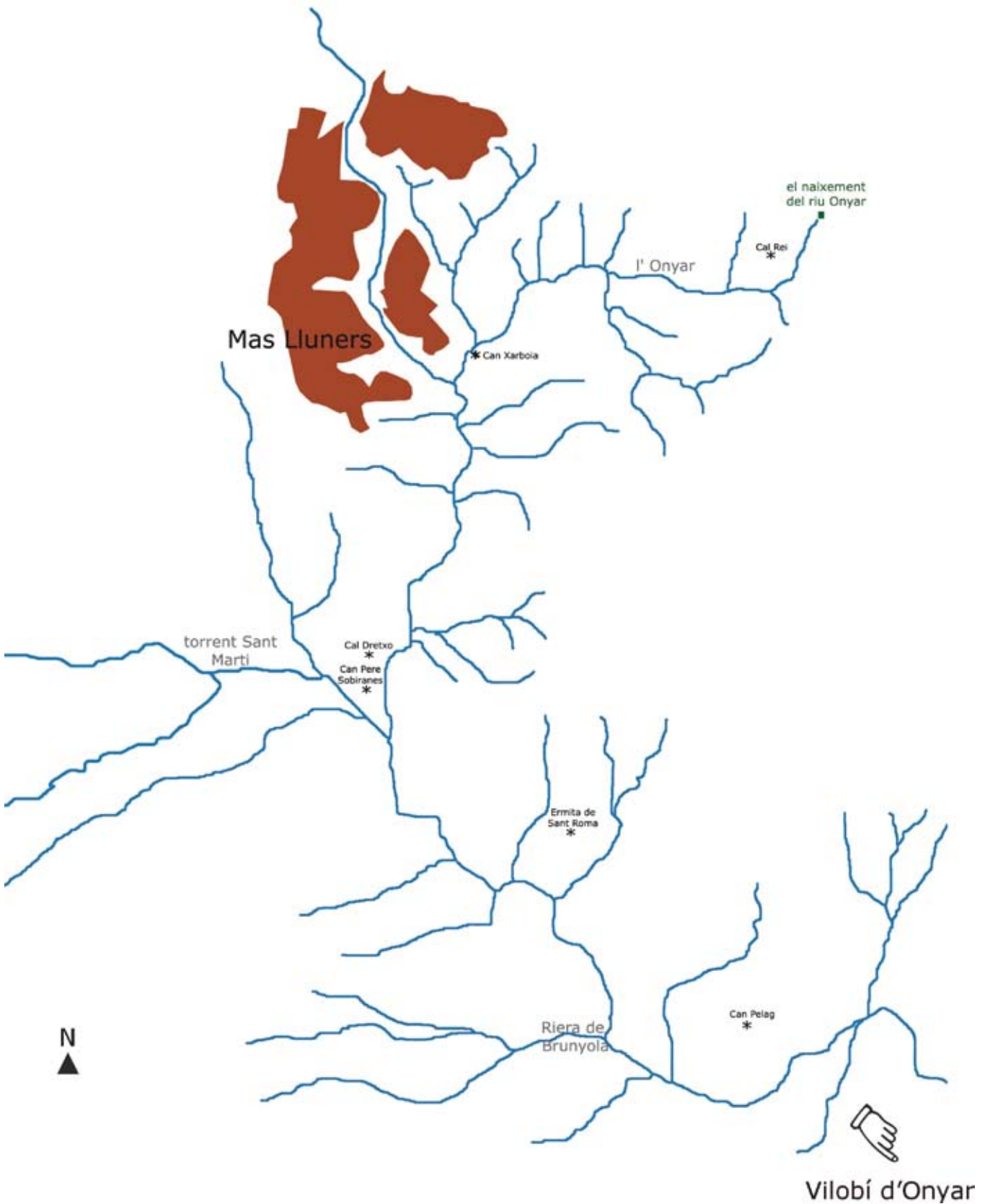
A la foto superior, l'indret just on neix el riu Onyar, on puja el nivell freàtic fins a fer sortir l'aigua de terra. Al centre, una arrel descalçada per l'aigua (quan hi havia aigua) a l'interior d'un rec sec en un dels primers trams de l'Onyar. A la foto inferior, la unió de la riera de Brunyola amb el riu Onyar (actualment, ambdós llits baixen secs).

PLÀNOL DE LA CONCA DE LA PART ALTA DEL RIU ONYAR

Elaborat per Marta Contreras

Escala 1:10.000

Espectacles de teatre, música, cinema i titelles en l'estrena de programació de Can Sagrera

Més d'un miler de persones ha passat per la sala en els dos primers mesos

Imatges del concert de Santa Cecília (Jèssica Vilert, Concepció Planas i Joan Lleal), del concert de Nadal (amb una coral infantil de Vilobí d'Onyar) i de les titellaires Alma i Tutú.

Més d'un miler de persones en conjunt han assistit als espectacles programats a la sala Can Sagrera durant els mesos de novembre i desembre del 2007. El concert de Santa Cecília (24 de novembre), els curtmetratges de Lluís Hereu (1 de desembre) i el muntatge escènic *Sol de Nadal* (25, 29 i 30 de desembre), tots tres amb fort protagonisme local, van ser un èxit de públic. La Cia. Grappa Teatre (17 de novembre) i la coral palafrugellenca Mestre Sirés (22 de desembre) van omplir, respectivament, més de mitja sala. *Els Pastorets* (29 de desembre) van caure a darrera hora de la programació i l'espectacle de titelles que el va substituir no va tenir el mateix poder de convocatòria.

Sala de teatre Can Sagrera

Dissabte 17 de novembre a les 21.30 h

TERÀPIA DE GRUP PER A GAFES

Cia. GRAPPA TEATRE

CRÍTICA DE TEATRE

per Jordi Gispert

El nou teatre de Vilobí d'Onyar, Can Sagrera (Antic Cinema Clavé), obre novament les seves portes, després de la inauguració, amb una molt bona rebuda de públic que omple en un vuitanta per cent les butaques. Una sala còmoda, amb una acústica excel·lent; si bé la temperatura és agradable a l'entrar, a mesura que avançava l'obra –sobretot a les primeres files– hi fa una mica de fred. La gent del municipi de Vilobí d'Onyar, que és majoria, es disposa a gaudir d'una representació en un teatre on (deixant a part l'obra que l'inaugurava, per la Festa Major d'enguany) fa massa anys que no n'hi veu.

La Cia. Grappa Teatre, de Barcelona, inaugura la temporada que s'allargarà fins a fi d'any, amb una obra còmica: *Teràpia de grup per a gafes*. Original rebuda al públic per part de les quatre actrius i l'actor que interpreten l'obra, saludant-los a mesura que van entrant. Decorat inexistent, cortina negra al fons i una acurada il·luminació en un escenari amb únicament cinc cadires plegables que l'omplen. Quan tothom s'ha assegut, puguen els actors per l'escala de platea i després d'un "Ara que sembla que ja hi és tothom, anem a començar", engenga l'obra. Una altra originalitat, obra trilingüe, en català, castellà i argentí, on els diferents idiomes flueixen amb absoluta normalitat durant tota la representació.

En aquesta obra s'hi descriu com els membres d'una associació proposen una teràpia de grup per a gafes (o malastrucs) en què expliquen un seguit de fatalitats que els passen. Un ritme accelerat de gags l'un darrere l'altre, els més divertits i breus a l'inici, passant a talls més llargs a mesura que l'obra es desenvolupa. Tothom s'hi sent una mica identificat, tothom ha viscut situacions còmiques similars –o idèntiques– a les que interpreta la Cia. Grappa Teatre. Hi ha més d'una escena que recorda la Cia. T de Teatre (el gag on les dones es rebel·len sobre l'home, fan pensar en l'obra *Homes*), i en algunes altres el recurs 'caca-culo-pedo-pis' així com les caigudes, s'hi fan massa repetitius i cansen. A les acaballes de la representació, s'hi escenifiquen acudits, alguns tan clàssics com el de l'Eugeni: "...que es de su vida? lo mismo que de bajada".

Una decoració pràcticament nul·la durant tota l'obra deixa tot el protagonisme a les actrius, amb una molt bona expressió corporal, i a una magnífica i trepidant, interpretació de l'actor Miguelanxo d'Oca.

Imatges de la sessió que va inaugurar el primer trimestre de l'programació estable de Can Sagrera. A dalt, 'Pitu' Borrell despatxant l'entrada a l'autor d'aquesta crítica. Al centre, actrius de la Cia. Grappa Teatre exercint d'hostesses a l'entrada a la sala. I a baix, la platea vista des del control situat al galliner.

Sala de teatre Can Sagrera
Dissabte 1 de desembre a les 19.00 h

CROQUETAS DE AVE

Lluís Hereu

CRÍTICA DE CINEMA

per Dani Saus

Billy Wilder?

Si una cosa es pot destacar del cinema de Lluís Hereu és, sens dubte, la seva originalitat. Decidir quin és el director que més ha influenciat al director vilobinenc és una feina difícil. Per tant, abans d'intentar comparar les seves pel·lícules amb les d'algun director o país en concret, el millor que podem fer és definir el seu cinema.

Els seus dos últims treballs cubans ens mostren com Hereu dona una gran importància al territori. Els seus curts són Cuba; els personatges i els arguments estan tan lligats a la terra que trepitgen que les pel·lícules no tindrien raó de ser sense ella.

Cuba recorreguda en bicicleta i la posta de sol a L'Havana de *Pedaleando*, i els carrers de la ciutat cubana on el protagonista busca carn desesperadament a *Croquetas de ave*, en són la mostra.

Aquest fet també es pot apreciar una mica a *Somebody to love*, on Hereu ens demostra que el curt còmico-eròtic té un lloc on viure, com és la ciutat de Girona.

A un servidor li costa molt trobar influències de Kubrick —el seu director preferit— als curts de Lluís Hereu, ja que, crec, són dos cinemes, com a mínim, diferents.

Potser el que més té en comú amb el difunt director novaiorquè, i aquest seria un altre tret personal del nostre director local, és que els seus curts són totalment diferents l'un de l'altre a nivell argumental; mai pots saber què trobaràs en la seva nova creació cine-

matogràfica, ja que sembla tenir un ventall d'idees molt gran i variat que cap perfectament en el seu gènere tan personal que, al cap i a la fi, és el de la comèdia.

Finalment, voldria assenyalar el que és potser el nexa d'unió de tots els curtmetratges del director vilobinenc, i aquest no és més que els seus protagonistes. Què són tots els protagonistes de les seves pel·lícules: lluitadors incansables a la busca d'un objectiu. Ja sigui el pare capaç de recórrer un fotimer de quilòmetres amb un bicicleta atrotinada per tal de fer feliç el seu fill a *Pedaleando*, el comerciant desesperat per aconseguir carn a qualsevol preu a *Croquetas de ave*, o el casanova a la busca d'una dona a qui seduir a *Somebody to love*.

Per molt que pensi, no em ve al cap un sol director ni país que hagués fet o faci un cinema com el de Lluís Hereu. Possiblement podria ser un dels que ell confessa admirar més: Billy Wilder. Molts dels protagonistes dels films del gran artista que ens va deixar l'any 2002 són també homes que fan mans i mànigues per dur a terme el seu objectiu, a l'igual que molts trets humorístics més propis dels còmics que del cinema.

Però no deixa de ser un presentiment personal. Potser les pel·lícules de Lluís Hereu —a part de bones, entretingudes i intel·ligents— són obres tan personals que no tenen un referent clar, i això, en el món de l'art, on gairebé tot ja està inventat, és sens dubte una gran qualitat.

El director del Festival de Cinema de Girona Lluís Valentí (a la dreta amb un paper a la mà) presentant Lluís Hereu, dalt de l'escenari de Can Sagrera, abans de la projecció de curtmetratges del realitzador vilobinenc.

Sala de teatre Can Sagrera
 Dimarts 25 de desembre a les 19.00 h
 Dissabte 29 de desembre a les 22.00 h
 Diumenge 30 de desembre a les 19.00 h

SOL DE NADAL

Grup de Teatre Can Sagrera

CRÍTICA DE TEATRE

per Lluís Serra

L'any que ve ja gaudirem

Magnífic escenari aquest teatre municipal de Vilobí, un edifici a l'abast de molt pocs pobles i que caldria aprofitar i no deixar-lo morir en la solitud, com tants i tants altres teatres municipals de les nostres contrades.

I així va ser; el Grup de Teatre Can Sagrera va dur a terme una bonica representació anomenada *Sol de Nadal*, una entenedridora obra –sobretot per les dates, que fan que hom estigui més tip i, per tant, tou i receptiu– que vol transmetre els valors del Nadal per sobre de cultures i religions, tot amanit amb els poemes del mestre Sagarra.

L'espectacular inici de l'obra, amb bola del món inclosa, porta a l'espectador per un viatge a través del sol i els seus solsticis, amb un marcat caràcter educatiu

que potser no acaba de ser necessari, però en cap cas fatigant. Amb tot, veiem diferents mostres de com se celebra el Nadal a diferents punts del planeta; arribant a la conclusió de què potser la més banal és la nostra, però això ens portaria a un llarg debat que tampoc no us seria gens interessant; com gens interessant va ser la posada en escena per a interpretar els poemes de Nadal de Josep Maria de Sagarra, excessivament estàtica i trista per a les dates que ens envolten i per l'entorn on es representava l'obra.

No m'agradaria que això s'interpretés com una crítica a l'obra en si, ja que certament era una proposta valenta i atrevida, però una bona obra també es distingeix per a la capacitat de saber respondre a les necessitats d'aquell que està assegut

a les butaques i, certament, va faltar alegria a l'espectacle.

L'entrada dels pastors va donar una al·lenada d'aire fresc que et fa acabar la sessió amb un bon gust de boca, però desitjant que aquesta mateixa gent, amb la mateixa professionalitat, la mateixa il·lusió i les mateixes ganes, l'any que ve ens facin gaudir i ..., que coi, que també ens facin riure amb una obra de Nadal ben divertida. Que al cap i a la fi el Nadal és per això, per a riure i disfrutar, que de maldecaps ja en tenim tota la resta de l'any.

Així doncs, sols acomiadar aquest petit relat amb els millors desitjos per a tota la gent de Vilobí, un poble que, com va dir un bon amic meu, quan te'l poses al cor ja no hi ha manera de treure-te'l. Bones festes a tots i a totes!

24 de desembre Fer cagar el tió és una de les tradicions del cicle nadalenc més ben arrelades als tres pobles del municipi i que apleguen més participació.

2 de gener L'arribada del patge reial a Sant Dalmai s'ha convertit també en una tradició i sempre es fa una cua ben llarga de nens i nenes que volen lliurar la carta.

Un centenar d'actors i tramoistes representen una trentena d'escenes en el Pessebre Vivent

Organitzat per la Catequesi de les parròquies de Vilobí, Salitja, Sant Dalmai i Brunyola

D'esquerra a dreta i de dalt a baix, galeria d'imatges del Pessebre Vivent celebrat el dia de Sant Esteve al nucli antic de Vilobí: Exterior de la instal·lació. Els telers. Els pastorets. Fent cua per entrar. Fent botifarres. Buscant posada. Els cistellers. L'empadronament. Els ferrers.

Ses Majestats van venir amb les carrosses plenes de regals per als nens i les nenes que fan bondat

La Cavalcada dels tres reis va passar per Sant Dalmai, Salitja i Vilobí

Tal com estava anunciat, el dissabte dia 5 de gener els tres reis d'Orient, Melcior, Gaspar i Baltasar, van tornar a venir a Vilobí d'Onyar fent una gran cavalcada. Ses Majestats van arribar primer a Sant Dalmai, després van seguir fins a Salitja i, finalment, van fer cap a Vilobí. Les carrosses dels tres reis anaven arrossegades per tractors, per poder estirar tota la quantitat de regals que duïen per als nens i nenes que al llarg de l'any han estat més bon minyons i més bones minyones. També duïen alguns sacs de carbó per a tots els que no fan mai bondat. Després de parar-se un moment a sopar i a fer-se un parell de fotografies, els tres reis i els tres patges van estar-se tota la nit repartint els regals per totes les cases, fent tot el cas possible a les cartes que havien rebut. A les fotografies, vegeu tota la comitiva amb els seus vestits llampants, les corones daurades i els barrets emplomats. En declaracions exclusives per a *Tosquija*, els reis van assegurar que l'any que ve 'tornarem'.

Una gossa labrador retriever es prepara a Vilobí per a fer teràpies assistides

La gosseta Eugènia roman ajeguda, però sense apartar la vista de la Míriam i atenta a la pròxima indicació.

Potser us heu trobat una noia (la Míriam) amb una gosseta labrador retriever (l'Eugènia) fent exercicis d'obediència a l'interior del bar El Revolt o de l'oficina de Caixa de Girona. Es tracta d'una formació especial per a teràpies. Tot i que viu a Brunyola, la Míriam ha escollit Vilobí per a exercir la seva professió de monitora d'educació canina. Fa servir el mètode d'ensinistrament de gossos en positiu i, a hores d'ara, la gosseta Eugènia, a part de les habilitats bàsiques de socialització (seure, estar-se quieta, atendre a la crida, mirar a la cara i resistir la permanència) també és capaç d'obrir un calaix amb una corda, d'encendre i apagar els llums o de traslladar objectes. La formació que ha rebut l'Eugènia la fa apta per a assistència a persones grans o amb discapacitació i com a catalitzador per a teràpies grupals.

ADMINISTRACIÓ LOCAL

Fem de Vilobí, Salitja i Sant Dalmai, un terme municipal amb civisme

Des de l'Ajuntament estem treballant en una possible modificació de les ordenances municipals, concretament en l'apartat que fa referència a les normes de convivència, per tal de millorar, en la mesura que sigui possible, el benestar de tots, dins el nostre municipi.

Estem plantejant donar una resposta alternativa a les sancions per infraccions i actes incívics lleus, que consistirà a posar en marxa un projecte de reparació de danys. Aquest projecte consisteix a oferir un espai de diàleg entre les parts afectades per tal d'arribar a un acord, en el qual, la persona que ha incomplert la normativa es responsabilitza i compromet a realitzar una acció reparadora.

En cas que la persona sigui menor d'edat, es fa necessària l'autorització per part de la família per poder iniciar el procés de reparació. Al mateix temps, cal un acompanyament i una implicació de la família mateixa, ja que té part de responsabilitat en els fets que realitzen els seus fills.

Aquesta via alternativa comporta una participació activa dels vigilants municipals, de la Regidoria de Benestar Social – alcaldia, dels serveis socials i d'altre personal de l'Ajuntament.

Si no hi hagués voluntat de treballar en aquesta línia, des de l'Ajuntament s'aplicaran les sancions que corresponguin a nivell administratiu.

Només si unim esforços i prenem responsabilitats com a ciutadans, podrem gaudir d'un terme municipal més cívic i respectuós amb l'entorn.

A punt de tancar aquesta edició de Tosquija hem rebut aquest escrit, que publiquem.

CARTA DE COMIAT DEL METGE JOSEP MARIA HUGUET A TOT EL POBLE DE VILOBÍ, SANT DALMAI I SALITJA

Benvolguts vilatans,
sóc en Josep Maria Huguet, metge amb tots vosaltres des de març del 1996.

Us escric aquestes quatre ratlles per despedir-me i agrair-vos el tracte tan grat rebut per part vostra durant tots aquests anys. Realment he estat molt a gust i m'heu acollit com ningú.

Només dir-vos que la meva precipitada marxa ha estat per causes laborals alienes a la meva voluntat.

Així doncs, aprofito per donar-vos les gràcies per tots aquests anys i per acomiadar-me de tots vosaltres, desitjant-vos molta sort i molta salut!

Atentament a tot el poble de Vilobí d'Onyar, Sant Dalmai i Salitja.

Desembre del 2007

JOSEP MARIA HUGUET MOREN

VILERTENQUES

de Maurici Vilert i Ramió

A l'entrada d'una botiga de roba en ple ciutat, sentim la següent paraula: “Com els vol, amb folre, amb aro, o sense?” —una dependenta preguntava a una senyora. Ja fa temps que no ens podem queixar. Estem preparats per a això i molt més. El camp de la bellesa femenina és tan variat que cria un munt de dubtes, tota vegada que, segons la vestimenta i el maquillatge, les persones canvien molt d'aspecte. Hem passat del clàssic a la modernització, una etapa plena d'elegància on les persones femenines ens ofereixen l'escaparata en ple carrer. Algunes molt ben acompanyades per un *mini*, animaló que els serveix per posar en òrbita totes les mirades vianants.

No és gaire habitual que un grangista o agricultor, quan arriba a la jubilació, esculli el camí literari. Feia molt temps que ho tenia pensat, i així ha succeït. Quan els de casa s'assabentaren que volia comprar una màquina d'escriure i un diccionari, i que la meua proposta era escriure un llibre, em digueren: —“Que vols fer riure a la gent?” Jo, amb una força autoritària, els vaig contestar: —“Tan difícil ho veieu? Com és que aquell vell pastor toqui flabiol o acordió la mar de bé, sense saber una nota de solfeig? Per què els alpinistes assoliren el punt de l'Everest?” La voluntat i força, fan moure monstruosos vaixells!

Fa uns quants anys —i jo en plena joventut— els di-lluns d'estiu ens preguntàvem: —“A on vares anar ahir, a veure biquinis?” Sí, la major part et contestaven. Era l'època que començaren els estrangers a passar les vacances a la nostra Costa Brava. L'edat de la força viril, energia que any rere any, es va acomiadant. Ara per veure la part de dalt del biquini no cal anar a la platja, la veiem en ple carrer, i tal vegada més indiscreta, ja que s'ha posat molt de moda. Les famoses *petxugueres* gaudeixen, i per què no, fan gaudir, als milers d'addictes vers tal modernitat. Per a aquests, tal vegada no és suficient, ha que a la mar se sorregen en *topless*, i algunes ben abaixats.

El Concurs

A la pregunta que us proposàvem en el Concurs de la Tosquijsa número 3 hi ha hagut dues respostes encertades, la de Joaquim Vivas Solà (en un sobre tancat) i la de Lluís Ball-llosera i Pol (per correu electrònic). Demanàvem informació sobre aquesta noia dibuixada:

Vivas ha respost:

El pare artístic és en Jordi Puigvert i Solà. Es va donar a conèixer a la portada del programa de la Festa Major de Vilobí d'Onyar, de 1982. Per tant, té 25 anys. Eren altres temps. Tots els actes foren amenitzats únicament per la cobla-orquestra La Principal de la Bisbal.

I Ball-llosera ha respost:

La noia té 25 anys; és la portada del programa de la Festa Major del 1982, any de l'onzè centenari de Vilobí, i fou dibuixada per en Jordi Puigvert.

D'acord amb el nostre patrocinador i per tractar-se de la primera edició del Concurs de la Tosquijsa, els dos encertants s'emportaran una capsa de Tosquigets cadascun.

I ara, la pregunta del Concurs de la Tosquijsa número 4:

Quantes butaques per als espectadors hi ha a la platea de la sala de teatre Can Sagrera?

Envia la resposta a tosquijsa@vilobidonyar.cat o deixa-la en un sobre tancat a l'Ajuntament, fent-hi constar el teu nom i 'El Concurs de la Tosquijsa'.

El termini de participació acaba el divendres, dia 29 de febrer.

Entre els encertants sortejarem una capsa de Tosquigets, gentilesa de la pastisseria Noguera.

“Si vols tenir un bon aller, l’has de fer a la lluna vella de gener”

En el número anterior de *Tosquijs* vam aprendre a preparar la terra per al bròquil i la mateixa feina serveix per al cultiu dels alls. Un cop treballada la terra, fem una rasa de dos o tres dits de fons i, a una distància d’una mica menys d’un pam entre ells, hi anem deixant els grans d’all de sembrar. Els calcem una mica fins que la rasa quedi tapada. Amb això n’hi ha prou. D’entrada no cal regar-los. Si plou, ja es faran més grossos, si no, quedaran més petits. A l’esquerra, vegeu les rases amb els alls que ja han llevat.

Boixar-se, això és el que els passa als alls quan queden petits i no creixen. Per sort, a l’hort d’en Narcís els alls no es boixen, entre d’altres raons perquè sempre està alerta i no deixar granar les males herbes. Els alls també es poden trompar. Quan això passa, s’ha de treure la trompa i feina feta. A Vilobí d’Onyar, gairebé tots els alls que es cultiven són alls de Banyoles, que tenen molta anomenada. I ara, vegeu en Narcís Bou a la foto d’abaix. Hi ha dues coses que fa cada dia de l’any: menjar alls i anar amb bicicleta.

Els alls no porten gaire feina. Triguem quinze dies o tres setmanes a sortir i, si es fan cap al febrer, encara triguem menys. Es poden menjar tendres, quan tenen el gruix d’un dit i les fulles encara no han quedat seques. Si es volen guardar, s’han de deixar saonar bé, i no collir-los fins al maig o al juny. Aleshores es poden enforçar o, si no es vol perquè porta massa feina, també es poden guardar penjats en un lloc sec (en manats de deu o dotze cabeces) o dins una caixa, prèviament escuats. La terra d’argila fa els alls més forts i més vermells.

Aquesta magnífica composició amb uns alls vells penjats d'una bicicleta encara més vella i també penjada està exposada a l'interior de la barraca d'hort que en Narcís Bou Moragas (78 anys) té a Vilobí. Gràcies a la seva col·laboració hem pogut fer les fotografies que il·lustren aquest apartat i hem pogut aprendre tot allò que sempre havíem volgut saber sobre els alls i mai no ens havíem atrevit a preguntar.

Conèixer el producte: l'all

La Mercè Bayé de Brunyola ens ha passat un paper imprès a Cornellà de Terri (on els alls són tan bons com els de Banyoles), que parla del *allium sativum*, nom científic de l'all i diu que és un producte mil·lenari que antigament s'aconsellava als soldats per obtenir més energia i enfortir-se en el combat. Es creia que consumir-ne alls regularment augmentava la memòria i la potència sexual, i que allargava la vida. Pel que fa a les facultats curatives, a l'actualitat se sap que l'all regularitza la circulació de la sang, alleugereix la tensió, evita l'arterioesclerosi, és antireumàtic i prevé l'angoixa i, encara, és un eficaç anticancerígen i s'utilitza com a antibiòtic i antisèptic. Per evitar l'olor que fa l'alè, es pot mastegar cafè o julivert després de menjar all.

NOTA CULINÀRIA

per Germà Coenders

Parlar dels alls és tan senzill que no cal inventar la sopa d'all. Poques receptes tradicionals catalanes trobarem que no l'incloquin, costum que ens agermana amb tota la riba mediterrània. L'escriptor francès Marcel Boulestin ho constatava dient que "la pau i la felicitat comencen geogràficament allà on l'all és emprat a la cuina".

El plat, o millor dit la salsa, de bandera que incorpora l'all és sens dubte l'allioli. Malauradament, molts restaurants i firmes comercials n'adulteren la recepta fins fer-la ireconeixible. Val la pena per tant fer-lo a casa. Cal traça perquè surti bé només amb all i oli, però una mica de molla de pa xopada amb vinagre ens pot ajudar molt sense variar-ne el gust ni la textura.

De varietats d'allioli en trobarem moltíssimes en receptaris tradicionals comarcals. Surt molt bo afegint-hi una mica de safrà picat, o una mica de suc de taronja agra, o una mica de mel o bé una mica de puré de tomàquet. Una variant excel·lent es fa picant trossos de codony bullit; en aquest cas s'hi fica poc all perquè no mati el gust del codony, i poc oli, per no fer una salsa emulsionada sinó només xopar la pasta de codony; vindria a ser un allioli *light* però en bo. Al llibre medieval de *Sent Soví* ja hi trobem l'almedroch, una salsa semblant que substitueix l'oli per una pasta feta amb formatge ratllat i aigua tèbia; boníssim.

Els actes de vandalisme urbà van costar més de dotze mil euros al municipi en el 2007

La quantitat de diners que les arques locals van haver de destinar durant tot l'any passat a contrarestar les conseqüències del vandalisme urbà va ser en conjunt de més de 12.000 euros. L'Ajuntament és la institució pública responsable d'afrontar aquesta despesa tan important, però és obvi que els diners surten de les butxaques de tots els veïns. Transformadors elèctrics rebentats, vidres trencats, tanques arrencades i murs pintats amb obscenitats són algunes de les destrosses més habituals a Vilobí d'Onyar, sobretot durant els caps de setmana i els dies festius.

La relació de destrosses en el mobiliari urbà i també en les instal·lacions i els edificis permet fer-se una idea de la magnitud d'un problema que no és exclusiu de Vilobí d'Onyar sinó que afecta a tots els municipis; als nostres tres pobles, també, si bé a Vilobí més que a Salitja i a Sant Dalmai, segons es desprèn de la localització dels actes vandàlics més recents.

Grafitis obscens

L'any 2007 va començar amb una trencadissa de vidres, els dels lavabos de l'escola, amb una pilota. Era el 6 de febrer. Una setmana després, el 14 de febrer, algú va buidar un extintor a l'escala de Can Roscada. I el dia següent, el 15, algú es va dedicar a trencar les tanques del vial bici-peatonal i llençar-les al riu Onyar.

Els mesos de març, abril i maig no es van registrar incidents significatius. En canvi, a principis de juny, algú va pintar amb esprais les parets d'una casa en obres situada a la plaça del Pla, i algú va fer grafitis amb inscripcions obscenes en els murs d'un habitatge particular situats al carrer d'Empordà.

La bretolada més perillosa

A la mitjanit del 23 de juny, revetlla de Sant Joan, va tenir lloc la bretolada més perillosa de tot l'any. Algú va rebentar amb petards la caixa de transformadors de la plaça del Pla. A banda que aquesta instal·lació és el punt d'entrada de llum de Vilobí i va anar de molt poc que tot el poble es quedés sense subministrament elèctric, els cables van quedar al descobert i la tensió que descarreguen era suficient per a produir un accident mortal si algú els hagués tocat. Operaris de guàrdia de la companyia elèctrica van arranjat el desperfecte immediatament, però la situació es va repetir el dia següent, el 24, quan algú va tornar a rebentar

amb petards el mateix transformador. Abans d'acabar el mes, el dia 29, algú va trencar el tau-ló d'anuncis del carrer de Madrenys.

Destrosses a l'escola i al camp de futbol

Al cap d'un mes, el 30 de juliol, les destrosses es van concentrar al CEIP Josep Madrenys. Algú va entrar al recinte i va destrossar el filat del pati dels nens més petits. Per si no fos prou, també es van trencar alguns dels vidres del pavelló, un vidre de l'entrada de l'escola, es va arrencar el timbre, es va cremar una paperera, es va forçar una de les portes metàl·liques d'accés al pavelló i es van desplaçar de lloc els bancs.

A l'agost, el dia 20, algú va fer destrosses a les instal·lacions del camp de futbol. Es van malemetre un seient i el marcador, es van escampar tots els números del marcador pel llit sec del riu i es va provar d'esbotzar la porta del vestidor a puntades de peu. El mateix dia 20 algú va trencar la tanca de la zona infantil de gronxadors de la plaça del Pla. Cinc dies després, el 25, la tanca ja havia estat arranjada i algú la va tornar a destrossar.

Malmena l'ermida de Santa Margarida

Abans d'acabar l'agost, el dia 29, algú va forçar les reixes de ferro de Santa Margarida sense poder-les arrencar del tot i va foradar i enfonsar el doble enreixat de les finestres, sense aconseguir entrar a l'interior de l'ermida. Això sí, va desaparèixer el pom de ferro de la porta principal. El dia 9 de setembre algú va desclavar de terra els senyals verticals de trànsit del carrer de Santa Margarida, els del giratori d'entrada a Vilobí i els del pàrquing de la plaça de les Moreres. Cinc dies després, el 14, algú va trencar les teules del cementiri de Vilobí.

El mes d'octubre, el dia 3, algú torna a trencar la tanca de fusta del parc de la plaça del Pla. I el dia 29, a la mateixa plaça, algú trenca una de les dues cistelles de la pista de bàsquet.

ENXAMPAR ELS BRÈTOLS

Hi ha vegades en què els autors dels actes vandàlics –sovint joves que actuen en grup– són enxampats i, si bé d'entrada no reconeixen que han estat ells, més tard, un per l'altre, ho acaben reconeixent. La mateixa reacció la tenen alguns pares quan són avisats, que primer neguen que els seus fills hagin fet res, però després arriben fins i tot a pagar els desperfectes. Altres vegades, alguns identificats en el lloc dels fets expliquen qui o quins altres n'han estat els autors. Hi ha vegades en què els presumptes autors fugen corrents quan se saben a punt de ser enxampats. I encara altres vegades, en la majoria dels casos, no s'enxampen els autors de les destrosses perquè no els ha vist ningú. Diversos veïns han alertat sobre bretolades durant l'any 2007 i a partir de la informació facilitada han actuat els Mossos d'Esquadra de l'ABP 'Selva Interior' (Santa Coloma de Farners).

Diumenge 20 de gener

MARXA POPULAR (XV ANIVERSARI)

Sortida: 9 h (matí)

Lloc: Pati de les escoles

Inscripcions: 1 hora abans

Preu: 7 euros

Hi haurà servei de dutxes

Dos recorreguts a escollir:

1er. recorregut: de 9 km, a les Fonts de Salitja

2on. recorregut: de 15 km, al volcà de la Crosa (Sant Dalmai)

Al final gran BOTIFARRADA, amanides, begudes i cafès, amb obsequi-records per a tothom!

Organitza:

Colla de Marxaires i Amics de la Natura

Nota: La Marxa és de caràcter popular i oberta a tothom sense cap distinció de sexe ni d'edat. L'organització no es fa responsable dels danys soferts pels participants.

AL FEBRER

Dissabte 2

CARNESTOLTES (Sant Dalmai)

Diumenge 3

**FIRA DE LA BOTIFARRA
DOLÇA (Salitja)**

Diumenge 10

**DESCARREGADA DE
BROCANTERS I TROBADA DE
COTXES ANTICS (Vilobí)**

Diumenge 24

COPA DE LA SELVA BTT

LLAR DE JUBILATS

Durant el gener, febrer i març: **excursions cada primer dijous de mes** i ball **cada diumenge**. A més, ball de Carnestoltes el **dissabte 2 de febrer** i ball el **dilluns 24 de març**.

Dissabte 8 de març

DIA DE LA DONA

Ja hi som. Ja tenim aquí mateix el 8 de març d'enguany i, aquesta vegada, volem fer una excursió de tot un dia.

Amb afany de volar, de sortir de les nostres rutines diàries, però amb els peus ben posats a terra, proposem anar d'aeroport a aeroport:

De VILOBÍ D'ONYAR a REUS!

Marxem sense equipatge però plenes d'il·lusió i ganes de divertir-nos totes plegades.

T'HI APUNTES?

VIATGE AMB BUS

VISITA GUIADA

DINAR

TARDA LLIURE

TEATRE

i...alguna sorpresa

PREU: 80 EUROS (tot inclòs)

INSCRIPCIONS: CAIXA DE GIRONA

Número de compte: GRUP DE DONES
(abans del dia 20 de febrer)

PER ALS DIES: 1 i 29 de febrer

ESTEM PREPARANT

UNES CONFERÈNCIES-XERRADES

(En programes a part, se n'ampliarà la informació)

Organitza:

GRUP DE DONES

TAMBÉ AL MARÇ

Del dilluns 3 al divendres 7

**SETMANA D'EDUCACIÓ VIAL I
MOBILITAT (Escola Josep
Madrenys)**

Dissabte 8

**TROBADA COL·LECCIONISTES
DE PLAQUES DE CAVA (Vilobí)**

HORARI DELS AUTOBUSOS

DE GIRONA ↓ A SANTA COLOMA DE FARNERS

	GIRONA	SALT - HOSPITAL	EL PERELLÓ	AIGUAVIVA	SANT DALMAI	SALITJA	VILOBÍ D'ONYAR	SANTA COLOMA DE FARNERS
de dilluns a divendres feiners (AP-7)	7.00	7.05	—	—	—	—	7.20	7.35
de dilluns a divendres feiners (1)	8.00	—	8.13	8.18	8.25	—	8.30	8.45
de dilluns a divendres feiners (2)	9.15	—	9.28	9.33	—	9.40	9.45	10.00
de dilluns a divendres feiners (AP-7)	12.15	12.20	—	—	—	—	12.35	12.50
només els diumenges (1)	12.30	—	12.43	12.48	12.55	—	13.00	13.15
de dilluns a dissabtes feiners (1)	13.15	—	13.28	13.33	13.40	—	13.45	14.00
de dilluns a divendres feiners (2)	14.15	—	14.28	14.33	—	14.40	14.45	15.00
de dilluns a divendres feiners (AP-7)	16.15	16.20	—	—	—	—	16.35	16.50
de dilluns a divendres feiners (2)	18.15	—	18.28	18.33	—	18.40	18.45	19.00
de dilluns a dissabtes feiners (1)	19.15	—	19.28	19.33	19.40	—	19.45	20.00
de dilluns a divendres feiners (AP-7)	20.15	20.20	—	—	—	—	20.35	20.50
diumenges i festius (1)	20.30	—	20.43	20.48	20.55	—	21.00	21.15

(AP-7): Girona – Salt (Hospital) – AP-7 – Vilobí – Santa Coloma

(1): Girona – Sant Dalmai – Vilobí – Santa Coloma

(2): Girona – Salitja – Vilobí – Santa Coloma

DE SANTA COLOMA DE FARNERS ↓ A GIRONA

	SANTA COLOMA DE FARNERS	VILOBÍ D'ONYAR	SALITJA	SANT DALMAI	AIGUAVIVA	EL PERELLÓ	SALT - HOSPITAL	GIRONA
de dilluns a divendres feiners (AP-7)	7.00	7.15	—	—	—	—	7.30	7.35
de dilluns a dissabtes feiners (1)	7.45	8.00	—	8.05	8.12	8.17	—	8.30
de dilluns a divendres feiners (2)	9.15	9.30	9.35	—	9.42	9.47	—	10.00
només els diumenges (1)	9.30	9.45	—	9.50	9.57	10.02	—	10.15
de dilluns a divendres feiners (AP-7)	11.15	11.30	—	—	—	—	11.45	11.50
de dilluns a divendres feiners (2)	13.15	13.30	13.35	—	13.42	13.47	—	14.00
de dilluns a divendres feiners (AP-7)	14.15	14.30	—	—	—	—	14.45	14.50
diari (1)	15.15	15.30	—	15.35	15.42	15.47	—	16.00
de dilluns a divendres feiners (AP-7)	17.15	17.30	—	—	—	—	17.45	17.50
de dilluns a divendres feiners (2)	18.15	18.30	18.35	—	18.42	18.47	—	19.00
de dilluns a divendres feiners (1)	19.15	19.30	—	19.35	19.42	19.47	—	20.00

(AP-7): Santa Coloma – Vilobí – AP-7 – Salt (Hospital) – Girona

(1): Santa Coloma – Vilobí – Sant Dalmai – Girona

(2): Santa Coloma – Vilobí – Salitja – Girona

Coses d'abans i d'ara

© JOAQUIM PUIGVERT I PASTELLS

Foto 1

A ls pobles del medi rural sempre hi hem vist ramats d'ovelles, a vegades dintre la població als corrals dels canissers.

A la primera foto dels anys 20, de Rossend Puigvert, contemplem la plaça Nova amb un ramat de xais i un pastor que molt bé podria ésser el besavi d'en Llorenç Liri. Presideix la plaça la desapareguda Torre d'en Genís, i encara el carreter exercia el seu ofici, ferrant rodes de carros i tartanes.

El terra de la plaça el veiem sense asfaltar i això vol dir que quan plovia hi havia fang i basses d'aigua i, si no ho feia, polseguera. Per això la botiga de can Pere, avui Daunis, quasi desapareix darrera la pols que ha aixecat el ramat.

A la dreta, s'entrelluca una paret de pedra tosca, cantonada d'una casa que més tard l'avi Molins convertí en fleca del poble cap els anys 30, i després en Toni Noguera en pastisseria. També contemplem les acàcies, encara joves, que l'any 37 tallaren per velles i canviades després de la guerra per arços i actualment per oms i jardinetes.

I posats a fer memòria, els que no som de la primera volada recordem molt bé el caminar per carrers i places, després de passar-hi el ramat; era divertit calcular la llargada de cada passa per no trepitjar els rosaris de cagallons que decoraven el terra. Bé, avui tot ha canviat.

A la segona foto veiem un pastor, l'Agustí, probablement el primer immigrant del poble, que mai ha causat cap problema a ningú, almenys del meu record. Amb la bicicleta i el gos, no cal dir-ho, va a buscar el ramat al corral que ja està fora vila. Els carrers ja es veuen asfaltats i amb voreres. Ha de passar per la rotonda de l'escorxador, tot travessant pels passos senyalats dels vianants.

I al morralet, a més de pa i llonganissa, segur que ja ha substituït el flabiol per una ràdio de transistors o una televisió portàtil, vés a saber.

Foto 2

